

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

Συνεδρίαση 27^{ης} Ιουλίου 2021

Ωρα έναρξης: 11.49 π.μ.

Αρ. 7

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είμαστε έτοιμοι, συνάδελφοι;

Το μοναδικό θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι η αναπομπή του νόμου που πιλοφορείται «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021» από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Αντιλαμβάνομαι ότι θα υπάρχουν ομιλητές επί τούτου και, αν είναι εύκολο, να σημειωθούν.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Χρύσης Παντελίδης

Ονούφριος Κουλλά

Σάβια Ορφανίδου

Άριστος Δαμιανού

Χρίστος Χριστοφίδης

Σωτήρης Ιωάννου

Αλέκος Τρυφωνίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Αντρέας Καυκαλιάς

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε στις 8 Ιουλίου 2021 και ο οποίος αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουλίου 2020. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών και εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου.

Όπως είναι γνωστό, ο αναπεμφθείς νόμος κατατέθηκε στη Βουλή υπό τη μορφή πρότασης νόμου από τους βουλευτές κ. Στέφανο Στεφάνου, Άριστο Δαμιανού και Χρίστο Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Αλέκο Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης και Σταύρο Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Με τον αναπεμφθέντα νόμο σκοπείται η τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε να παραταθεί η στοχευμένη αναστολή της διαδικασίας εκποίησης ενυπόθηκων ακινήτων

μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2021, λόγω των συνεχιζόμενων και εντεινόμενων οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων που έχει επιφέρει η έξαρση της πανδημίας COVID-19.

Σημειώνεται ότι η υφιστάμενη στοχευμένη αναστολή λήγει την 31^η Ιουλίου 2021, ενώ με βάση το άρθρο 62 του υπό αναπομπή νόμου η εφαρμογή των διατάξεων του Μέρους VIA του βασικού νόμου αναστέλλεται μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2021 για:

1. κύρια κατοικία του χρεώστη, η εκτιμώμενη αξία της οποίας δεν υπερβαίνει τις €350.000,
2. επαγγελματική στέγη με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τις €750.000 και
3. αγροτεμάχιο του χρεώστη, το οποίο βρίσκεται σε γεωργική ή άλλη κτηνοτροφική ζώνη ή σε οποιαδήποτε άλλη ζώνη στο οποίο ασκείται γεωργοκτηνοτροφική δραστηριότητα, η εκτιμώμενη αξία του οποίου δεν υπερβαίνει τις €100.000.

Οι λόγοι της αναπομπής του υπό αναφορά νόμου από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όπως αυτοί εξάγονται από την επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς την Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 23 Ιουλίου 2021, παρατίθενται ακολούθως αυτούσιοι και αυτολεξεί:

«Κατ' αρχάς, θεωρώ ότι ο υπό αναπομπή Νόμος συγκρούεται με το Άρθρο 26 του Συντάγματος και την ελευθερία του συμβάλλεσθαι. Το δικαίωμα του "συμβάλλεσθαι ελευθέρως" περιλαμβάνει και το δικαίωμα διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης, κατά την ελεύθερη βούληση των συμβαλλομένων μερών. Η μεταγενέστερη επέμβαση του νομοθέτη, δεν συμβιβάζεται, καταρχήν, με την ελευθερία των συμβάσεων. Εξαιρέσεις δυνατόν να είναι δικαιολογημένες, στο βαθμό που επιτρέπει το Σύνταγμα. Όμως οι περιορισμοί του δικαιώματος, όπως προσδιορίζονται από τα όρια που θέτει το ίδιο το Σύνταγμα, δεν πρέπει να θίγουν την ουσία ή τον πυρήνα του δικαιώματος, όπως συμβαίνει στην προκείμενη περίπτωση.

Ο υπό αναπομπή Νόμος παραβιάζει το Άρθρο 26 του Συντάγματος, εφόσον παρεμβαίνει στο δικαίωμα των συμβαλλομένων (ενυπόθηκου δανειστή και ενυπόθηκου οφειλέτη) να επιλέξουν και/ή να διαμορφώσουν ελεύθερα το περιεχόμενο και/ή τους όρους της μεταξύ τους σύμβασης και/ή επειδή με τον υπό αναπομπή Νόμο, εκ των υστέρων, τροποποιούνται και/ή καταργούνται συμβάσεις κατά τρόπο αντίθετο προς τη βούληση των συμβαλλομένων, χωρίς τούτο να δικαιολογείται ή να τίθεται επί τη βάση των γενικών αρχών του Δικαίου των Συμβάσεων. Ο υπό αναπομπή Νόμος, αποστερεί από τον ενυπόθηκο δανειστή, το συμβατικό δικαίωμα που του παρέχει η ιδιωτική του σύμβαση, με τον ενυπόθηκο οφειλέτη.

Η αναστολή της διαδικασίας εκποίησης όπως αυτή προβλέπεται στο Μέρος VIA του βασικού νόμου, είναι παγιωμένη νομοθετικά από τον Δεκέμβριο του 2020, και ως εκ τούτου, η αναστολή αυτή, έπαψε πλέον να χαρακτηρίζεται από προσωρινότητα και η συνεχής ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων αναστολών εφαρμογής των διατάξεων του βασικού νόμου, δύναται να ερμηνευθεί ως μόνιμη παρά προσωρινή τόσο από τους δανειολήπτες όσο και από εποπτικής πλευράς.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων με Πρόταση Νόμου που ψηφίστηκε σε Νόμο (Ν. 212(Ι)/2020) ανέστειλε την εφαρμογή του πλαισίου εκποιήσεων από 29 Δεκεμβρίου 2020 μέχρι τις 31 Μαρτίου 2021 για κύρια κατοικία του χρεώστη η εκτιμώμενη αξία της οποίας δεν υπερβαίνει τις 350.000 ευρώ, επαγγελματική στέγη που απασχολεί λιγότερο από δέκα εργαζόμενους και κύκλο εργασιών μέχρι 2.000.000 ευρώ.

Ακολούθως, με νέα Πρόταση Νόμου που ψηφίστηκε σε νόμο (Ν. 98(Ι)/2021) η Βουλή των Αντιπροσώπων, επέκτεινε την αναστολή των εκποιήσεων από τις 31 Μαρτίου 2021 μέχρι 31 Ιουλίου 2021, διευρύνοντας την περίμετρο για κύρια κατοικία αξίας του οφειλέτη, η εκτιμώμενη αξία της οποίας δεν υπερβαίνει τις 500.000 ευρώ από 350.000 ευρώ, επαγγελματική στέγη που απασχολεί λιγότερο από δέκα εργαζόμενους και κύκλο εργασιών μέχρι 2.000.000 ευρώ και περιέλαβε και αγροτεμάχια του οφειλέτη η εκτιμώμενη αξία των οποίων, δεν υπερβαίνει τις 250.000 ευρώ.

Ο υπό αναπομπή Νόμος, επεκτείνει την αναστολή των εκποιήσεων από 1^η Αυγούστου 2021 μέχρι 31 Οκτωβρίου 2021, περιορίζοντας όμως, την περίμετρο για κύρια κατοικία, του οφειλέτη, η εκτιμώμενη αξία της οποίας, δεν υπερβαίνει τις 350.000 ευρώ, από 500.000 ευρώ, επαγγελματική στέγη με κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τις 750.000 ευρώ και αγροτεμάχια του οφειλέτη, η εκτιμώμενη αξία των οποίων, δεν υπερβαίνει τις 100.000 ευρώ.

Είναι επίσης σημαντικό να αναφερθεί, ότι η συνεχής αυτή αναστολή των εκποιήσεων, προστατεύει ως επί το πλείστον τους στρατηγικούς κακοπληρωτές εις βάρος των καταθετών και των συνεπών δανειοληπτών, ενώ δημιουργεί αντικίνητρα στην προσέλκυση δυνητικών επενδυτών και εγείρει τον κίνδυνο υποβαθμίσεων τόσο των τραπεζών όσο και του κράτους.

Ως συνέπεια αυτού, συνεχίζουν να ελλοχεύουν κίνδυνοι αρνητικής αξιολόγησης του πλαισίου των εκποιήσεων ως αναποτελεσματικού και χρονοβόρου, με αρνητικό αντίκτυπο στις αξίες των εξασφαλίσεων, ανάγκη για αύξηση των προβλέψεων και κατ' επέκταση των κεφαλαιακών αναγκών των πιστωτικών ιδρυμάτων με αρνητικές συνέπειες για την οικονομία στο σύνολό της.

Ουσιαστικά, ο υπό αναπομπή Νόμος, με την περαιτέρω επέκταση της αναστολής της διαδικασίας εκποίησης, μετατρέπει την προσωρινή αναστολή σε μόνιμη, παραβιάζοντας με τον τρόπο αυτό, τα συνταγματικά συμβατικά δικαιώματα του ενυπόθηκου δανειστή.

Περαιτέρω, ο υπό αναπομπή Νόμος, παραβιάζει και το Άρθρο 30 του Συντάγματος εφόσον παρεμποδίζει και/ή περιορίζει το δικαίωμα πρόσβασης του ενυπόθηκου οφειλέτη, όπως προσφύγει στη δικαιοσύνη, σύμφωνα με το άρθρο 44Γ(3) και 44Ι(3) του Μέρους VIΑ του βασικού νόμου, εφόσον εξουδετερώνει και/ή διαγράφει το συνταγματικό αυτό δικαίωμα του ενυπόθηκου οφειλέτη.

Ο υπό αναπομπή Νόμος, παραβιάζει και το Άρθρο 80 του Συντάγματος. Το Άρθρο 80 του Συντάγματος προβλέπει ότι καμία πρόταση νόμου που συνεπάγεται αύξηση των εξόδων που προβλέπονται από τον Προϋπολογισμό δεν δύναται να υποβληθεί από βουλευτή. [Πρόεδρος της Δημοκρατίας v Βουλής των Αντιπροσώπων (Αρ. 2) (2001) 3Α. Α.Α.Δ. 519, Πρόεδρος της Δημοκρατίας v Βουλής των Αντιπροσώπων (2011) 3Α. Α.Α.Δ. 72, Αναφορές αρ.2/18 και 3/18 Πρόεδρος της Δημοκρατίας v Βουλή των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019].

Ο σκοπός του Συνταγματικού Νομοθέτη είναι η απόδοση αποκλειστικής εξουσίας για την ετοιμασία του προϋπολογισμού και τον καθορισμό των δαπανών του κράτους στην Εκτελεστική Εξουσία, αφού θα μπορούσε πρόταση Νόμου να επιβαρύνει και να αυξάνει τα έξοδα όλων των προϋπολογισμών πέραν του τρέχοντος και ήδη εγκριθέντος, χωρίς την συναίνεση της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Οι πρόνοιες του υπό αναπομπή Νόμου, επιφέρουν αύξηση των κατά τα άλλα προβλεπόμενων δαπανών κατά τον τρόπο που θα επεξηγηθεί ακολούθως, προσκρούουν στις διατάξεις του Άρθρου 80.2 του Συντάγματος και ως εκ τούτου είναι αντισυνταγματικές καθώς και ασύμβατες με την αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών, εφόσον, επεμβαίνει η Νομοθετική Εξουσία, στην διαμόρφωση του προϋπολογισμού του Κράτους, κάτι για το οποίο αποκλειστική ευθύνη έχει η Εκτελεστική Εξουσία.

Συγκεκριμένα, η οριζόντια αναστολή της διαδικασίας εκποίησης ακινήτων, καθιστά αδύνατη τη ρευστοποίηση της εξασφάλισης, με αποτέλεσμα την αύξηση των κεφαλαιακών αναγκών των τραπεζών, καθώς και της πιστοληπτικής αξιολόγησης της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, με ημερομηνία αναφοράς 31 Δεκεμβρίου 2020, από τράπεζες που καλύπτουν το 83% των Μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων (στο εξής "ΜΕΧ") στο τραπεζικό σύστημα, η περίμετρος που επηρεάζεται από τον Ν.98(Ι)/2021, καλύπτει το 43% των ΜΕΧ των τραπεζών αυτών. Στις 31 Μαρτίου 2021, το 48% των ΜΕΧ παρουσίαζε καθυστερήσεις πέραν των 5 ετών, ενώ ποσοστό 64% παρουσίαζε καθυστερήσεις πέραν των 2 ετών, δηλαδή η αδυναμία αποπληρωμής αυτών των δανειζόμενων, δεν σχετίζεται με την κρίση COVID19.

Σημειώνεται επίσης, ότι οι κατασχέσεις που διενήργησαν οι τράπεζες, κατά τα δύο τελευταία τρίμηνα, δηλαδή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 και στις 31 Μαρτίου 2021, αφορούσαν μεγάλο ποσοστό αγροτεμαχίων, η μέση αγοραία αξία των οποίων ήταν σημαντικά χαμηλότερη από €250.000. Σημειώνεται ότι τα στοιχεία για το δεύτερο τρίμηνο του 2021 που θα αντικατοπτρίζουν τις συνέπειες του Ν.98(Ι)/2021, δεν είναι ακόμη διαθέσιμα.

Ως εκ των ανωτέρω, και παρά το γεγονός ότι ο υπό αναπομπή Νόμος, περιλαμβάνει λιγότερο διευρυμένη περίμετρο σε σχέση με την εμπέλευση του Ν.98(Ι)/2021, η επέκταση της αναστολής των εκποιήσεων μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2021, έχει ως αποτέλεσμα την περαιτέρω αποδυνάμωση του εργαλείου των εκποιήσεων και δύναται να επιφέρει πρόσθετους κινδύνους για τις τράπεζες, σε μια ιδιαίτερα αβέβαιη περίοδο, καθώς:

- α. δεν θα υπάρχουν τα κατάλληλα κίνητρα για να προχωρήσουν οι τράπεζες σε συνεργασία με τους δανειολήπτες σε βιώσιμες αναδιαρθρώσεις κάτι που επηρεάζει αρνητικά και τις δυο πλευρές,
- β. ενδέχεται να αυξηθεί ο ηθικός κίνδυνος και το ενδεχόμενο να επηρεαστεί αρνητικά η κουλτούρα αποπληρωμής των δανειοληπτών που εξυπηρετούν τα δάνειά τους και κατ' επέκταση ο κίνδυνος των αθετήσεων από όλες τις κατηγορίες δανείων,
- γ. δημιουργούνται πρόσθετα προβλήματα στο στρατηγικό σχεδιασμό των τραπεζών για εξορθολογισμό των ισολογισμών τους.

Τονίζεται ότι εάν δεν υπάρχουν τα κατάλληλα κίνητρα, με ένα σωστά διαμορφωμένο, σταθερό και ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο, για επίλυση των διαφορών μεταξύ δανειοληπτών και τραπεζών ελλοχεύει ο κίνδυνος της κοινωνικοποίησης των ζημιών εις βάρος των υγιών μονάδων της οικονομίας και αυξάνει τον κίνδυνο στη χρηματοοικονομική σταθερότητα.

Επομένως, τα προαναφερόμενα ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την κουλτούρα αποπληρωμής των δανειοληπτών. Κάτι τέτοιο σημαίνει αυξημένο ηθικό κίνδυνο ο οποίος δύναται να μεταφραστεί σε:

- α. αθετήσεις τόσο από την κατηγορία των εξυπηρετούμενων, αλλά και από την κατηγορία των αναδιαρθρωμένων, μη εξυπηρετούμενων δανείων. Μια τέτοια εξέλιξη, θα επηρεάσει αρνητικά, τα διαθέσιμα κεφάλαια των τραπεζών.

β. αφαίρεση κινήτρων σε δανειολήπτες, να συζητήσουν με τις τράπεζες, το ενδεχόμενο αναδιάρθρωσης των δανείων τους, γεγονός το οποίο θα επηρεάσει αρνητικά τόσο τους ίδιους όσο και το τραπεζικό σύστημα.

Οι προαναφερθείσες συνέπειες, θα επηρεάσουν και τον κρατικό προϋπολογισμό, λόγω του ότι ο άμεσος επηρεασμός του χρηματοπιστωτικού συστήματος, επιφέρει δυσμενείς συνέπειες και στην οικονομική πολιτική του κράτους.

Επισημαίνεται επίσης, ότι με τον υπό αναπομπή Νόμο, η Νομοθετική Εξουσία επεμβαίνει στον τομέα αρμοδιότητας της Εκτελεστικής Εξουσίας, κατά παράβαση της αρχής της Διάκρισης των Εξουσιών. Συγκεκριμένα, ο υπό αναπομπή Νόμος, όπως θεσπίστηκε, εμπεριέχει στοιχεία διοικητικής λειτουργίας και, ως εκ τούτου, καταστρατηγεί τη συνταγματική αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών (Αναφορά 1/2013, Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλή των Αντιπροσώπων, ημερ. 11.6.2014, Αναφορά αρ. 1/2015, Πρόεδρος της Δημοκρατίας και Βουλή των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2015).

Η Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών απαγορεύει και αποκλείει την άσκηση ή την ανάληψη εξουσίας έξω από την σφαίρα των αρμοδιοτήτων της καθεμιάς από τις τρεις εξουσίες της πολιτείας. Η άσκηση της εκτελεστικής εξουσίας δεν πρέπει να επηρεάζεται από παρεμβολές της νομοθετικής εξουσίας.

Το πεδίο λειτουργίας των τριών πολιτειακών εξουσιών διαχωρίζεται αυστηρά και αποκλείεται η ανάληψη ή η άσκηση οποιασδήποτε αρμοδιότητας από οποιαδήποτε από τις τρεις εξουσίες που δεν αποδίδεται σ' αυτήν από το Σύνταγμα ή δεν εμπίπτει στο πεδίο της λειτουργίας της λόγω των εγγενών χαρακτηριστικών της. Το κριτήριο για την ταξινόμηση των κρατικών λειτουργιών, όπου αυτές δεν κατανέμονται ρητά από το Σύνταγμα, είναι ουσιαστικό και συναρτάται με τα εγγενή χαρακτηριστικά και την εσώτερη φύση τους.

Συγκεκριμένα, η νομοθετική εξουσία ασκείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων (Άρθρο 61 του Συντάγματος). Η εκτελεστική εξουσία ασκείται από τον Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο υπό τους περιορισμούς που οι συνταγματικές διατάξεις επιβάλλουν (Άρθρα 37, 38, 46, 47, 48, 49 και 50 του Συντάγματος) και το κατάλοιπον της εκτελεστικής εξουσίας ασκείται από το Υπουργικό Συμβούλιο και τους Υπουργούς (Άρθρα 54 και 58). Η δικαστική εξουσία ασκείται από τα Δικαστήρια (Άρθρα 136 151, 152, 155-156, 158 του Συντάγματος).

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, είναι το κατεξοχήν αρμόδιο Σώμα να νομοθετεί "επί παντί θέματι", εκτός αν αυτό καταστρατηγεί την αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών ή συγκεκριμένο άρθρο του Συντάγματος. Επομένως, οιαδήποτε άμεση ή έμμεση επέμβαση της μιας εξουσίας στη σφαίρα αρμοδιοτήτων της άλλης εξουσίας παραβιάζει την αρχή αυτή. Σε νομολογία του Δικαστηρίου, τονίστηκε ότι, η ίδια η φύση του ρυθμιζόμενου θέματος, είναι δυνατόν να εμπίπτει στα πλαίσια αρμοδιότητας της Εκτελεστικής Εξουσίας και ότι, αν ένας νόμος εμπεριέχει στοιχεία διοικητικής ενέργειας, τότε αυτός είναι αντισυνταγματικός, καθότι θεωρείται ότι η Νομοθετική Εξουσία επεμβαίνει στον τομέα αρμοδιότητας της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Με τον υπό αναπομπή Νόμο, η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν ψήφισε κανόνα δικαίου γενικής εφαρμογής, αλλά η νομοθετική εξουσία, παρεμβαίνει στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας, κατά τρόπο που θίγει την συνταγματική Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών. Η οικονομική πολιτική αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας. Περαιτέρω, η Βουλή των Αντιπροσώπων με τον υπό αναπομπή Νόμο, παραβιάζει το διαχωρισμό των εξουσιών μεταξύ της νομοθετικής και της δικαστικής εξουσίας, εφόσον δεν επιτρέπει στον ενυπόθηκο οφειλέτη την πρόσβαση στην δικαιοσύνη, όπως έχει ήδη αναφερθεί πιο πάνω. Η Βουλή νομοθετεί και η εκτελεστική εξουσία διακυβερνά μέσα στα όρια που το Σύνταγμα και οι νόμοι της Δημοκρατίας θέτουν. Αποκλειστικός κριτής του κατά πόσον, η εκτελεστική εξουσία κινείται μέσα στα όρια που το Σύνταγμα και οι νόμοι θέτουν, είναι, το Δικαστήριο, το οποίο περιβάλλεται με τη δικαστική εξουσία.

Επομένως, ο υπό αναπομπή Νόμος, παραβιάζει και την αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών.».

Με βάση τα προαναφερθέντα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με την επιστολή του εισηγείται όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων μη εμμένει στην απόφασή της και προχωρήσει σε αποδοχή της αναπομπής.

Στο στάδιο της συζήτησης από την επιτροπή, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, χωρίς να αναφερθεί στα εγείρομενα συνταγματικά ζητήματα, τα οποία αναλύθηκαν ακολούθως από την παρευρεθείσα εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, δήλωσε μεταξύ άλλων ότι οι εκποιήσεις ενυπόθηκων ακινήτων δεν αποτελούν αυτοσκοπό. Παρά ταύτα, συνιστούν απαραίτητο εργαλείο για την ανάκαμψη της οικονομίας. Τόνισε επίσης ότι, σε περίπτωση συνέχισης της αναστολής εκποιήσεων, ελλοχεύει ο κίνδυνος υποβάθμισης της κυπριακής οικονομίας από διεθνείς οίκους.

Σύμφωνα με τον ίδιο, οι MEX αποτελούν το σημαντικότερο πρόβλημα της κυπριακής οικονομίας, η δε μείωσή τους είναι απόλυτα συνυφασμένη με τη λειτουργία ενός σταθερού νομικού πλαισίου. Όπως ανέφερε, πρόσφατα ο οίκος «Moody's» υπέδειξε ως έναν από τους κινδύνους υποβάθμισης του αξιόχρεου της κυπριακής οικονομίας τη μη αποτελεσματική μείωση των MEX.

Συναφώς, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι το Υπουργείο Οικονομικών είχε κρίνει ως απολύτως απαραίτητο να ζητήσει τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) για σκοπούς συμμόρφωσης με τα άρθρα 127(4) και 282(5) της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το

άρθρο 2(1) της απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (98/415/ΕΚ), καθότι έκρινε ότι το θέμα αυτό άπτεται των αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ ως προς τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, δήλωσε ότι η ΕΚΤ με επιστολή της, ημερομηνίας 20 Ιουλίου 2021, ενημέρωσε τον Υπουργό Οικονομικών ότι αποφάσισε να μη διατυπώσει γνώμη, καθώς έκρινε ότι το θέμα μόνον οριακά άπτεται των τομέων αρμοδιότητάς της, αφού έλαβε ιδιαίτερως υπόψη τα ακόλουθα:

1. Το γεγονός ότι σκοπός των τροποποιήσεων που εισάγονται με το σχέδιο νόμου είναι μόνον η παράταση της αναστολής των διαδικασιών εκποίησης ενυπόθηκων ακινήτων έως την 31^η Οκτωβρίου 2021.
2. Το πεδίο εφαρμογής των υπό αναφορά ρυθμίσεων περιορίζεται στις πρώτες κατοικίες εκτιμώμενης αξίας έως 350.000 ευρώ (μείωση σε σχέση με το ποσό των 500.000 ευρώ βάσει του ισχύοντος νόμου), στις μικρές επαγγελματικές στέγες επιχειρήσεων με ετήσιο κύκλο εργασιών έως 750.000 ευρώ (μείωση σε σχέση με το ποσό των 2.000.000 ευρώ βάσει του ισχύοντος νόμου) και στα αγροτεμάχια εκτιμώμενης αξίας έως 100.000 ευρώ (μείωση σε σχέση με το ποσό των 250.000 ευρώ βάσει του ισχύοντος νόμου).

Από την πλευρά της η παρευρεθείσα εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέλυσε τους λόγους της υπό αναφορά αναπομπής, επικεντρώνομενη στην καταστρατήγηση του άρθρου 26 του συντάγματος αναφορικά με την ελευθερία του συμβάλλεσθαι. Τόνισε επίσης ότι με τον υπό αναφορά νόμο πλήττεται η αρχή της διάκρισης των εξουσιών, η οποία διατρέχει το σύνταγμα. Τέλος, αναφέρθηκε στην αύξηση των προβλεπόμενων δαπανών κατά παράβαση του άρθρου 80.2 του συντάγματος, καθότι παρατηρείται επηρεασμός της διαμόρφωσης του προϋπολογισμού του κράτους, για τον οποίο αποκλειστική ευθύνη φέρει η εκτελεστική εξουσία. Κατά την ίδια, η αδυναμία ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων συνεπάγεται αύξηση των κεφαλαιακών αναγκών των τραπεζών, καθώς και της πιστοληπτικής αξιολόγησης της Δημοκρατίας.

Ο εκπρόσωπος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου δήλωσε ότι, χωρίς να έχει τροποποιηθεί η θέση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου όπως είχε εκφραστεί σε προηγούμενα στάδια ως προς τις ρυθμίσεις που επέρχονται με τον ψηφισθέντα νόμο, παρά ταύτα πρέπει να επισημανθεί ότι μεγάλο ποσοστό δανειοληπτών έχει προχωρήσει σε αποπληρωμή και σε αναδιάρθρωση των δανείων του, ενώ, σύμφωνα με έκθεση της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, στην Κύπρο ο χρόνος ανάκτησης οικιστικών δανείων κυμαίνεται σε χρόνο διπλάσιο του χρόνου ανάκτησης οικιστικών δανείων σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου τόνισε ιδιαίτερα το γεγονός ότι η αναστολή εκποιήσεων ενυπόθηκων δανείων ίσχυσε για πέραν των δεκαοκτώ (18) μηνών, με αποτέλεσμα να έχει ουσιαστικά καταστεί μόνιμη, με όλες τις επιπτώσεις επί της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Ο ίδιος τόνισε επίσης ότι οι παρατηρούμενες καθυστερήσεις δεν οφείλονται στην κατάσταση που δημιουργήθηκε συνεπεία της πανδημίας, καθότι μεγάλο ποσοστό των εν λόγω δανείων παρουσιάζει καθυστερήσεις πέραν των πέντε (5) ετών.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω, μέλη της επιτροπής ανέφεραν τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τη γνώμη της ΕΚΤ, η οποία εν πάση περιπτώσει δεν έχει κατατεθεί ενώπιον της επιτροπής, η σκοπούμενη ρύθμιση με τον ψηφισθέντα νόμο, ήτοι η αναστολή εκποιήσεων ενυπόθηκων δανείων μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2021, δεν αντιτίθεται προς αυτή, αλλά μάλλον υποστηρίζει την αναστολή των υπό αναφορά εκποιήσεων. Η θέση αυτή βασίζεται σε αντίληψη περί σταδιακής εξόδου και σταδιακής απομόχλευσης των όποιων μέτρων στήριξης και στο γεγονός ότι η αναστολή εκποιήσεων ενυπόθηκων ακινήτων είναι στοχευμένη και αφορά σε ακίνητα μικρής αξίας, άρα δεν επηρεάζεται η πιστοληπτική ικανότητα των τραπεζικών ιδρυμάτων.
2. Η επιχειρηματολογία που αναπτύσσεται από την πλευρά της εκτελεστικής εξουσίας, σύμφωνα με την οποία με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις παραβιάζονται βασικές αρχές του Ευρωπαϊκού Δικαίου, είναι αβάσιμη, καθότι η ίδια η στάση της ΕΚΤ καταδεικνύει το αντίθετο. Στην επιστολή της ΕΚΤ, ημερομηνίας 20 Ιουλίου 2021, η οποία δεν έχει δημοσιοποιηθεί, τονίζεται ότι ο εν λόγω θεσμός αποφάσισε να μη διατυπώσει γνώμη, δεδομένου ότι η προτεινόμενη αναστολή είναι περιορισμένης χρονικής εκτάσεως και αφορά στην ουσία μία παράταση ήδη ισχύουσας νομοθετικής ρύθμισης έως την 31^η Οκτωβρίου 2021, ενώ τονίζεται επίσης το γεγονός ότι το πεδίο εφαρμογής του ψηφισθέντος νόμου είναι περιορισμένο και αφορά σε συγκεκριμένα μικρής αξίας ακίνητα.
3. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας ουσιαστικά εργαλειοποιείται από την εκτελεστική εξουσία στην παρούσα φάση, καθότι η νομική της επιχειρηματολογία κατά την ψήφιση του αντίστοιχου νόμου του οποίου ζητείται σήμερα η παράταση και του οποίου το πεδίο εφαρμογής ήταν διευρυμένο σε σχέση με τις ρυθμίσεις που σκοπούνται με τον ψηφισθέντα και αναπεμφθέντα νόμο δεν είχε προβληθεί και δεν είχε αποτελέσει βάση συζήτησης για την εκτελεστική εξουσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Να θυμίσω ακριβώς το τι ίσχυσε στην προηγούμενη συζήτηση παρόμοιου νόμου. Έχω την εντύπωση ότι πρέπει να ακολουθηθεί η ίδια διαδικασία. Υποθέτω ότι θα ήθελαν να μιλήσουν όλα τα κόμματα, να υπάρχουν ομιλητές από όλα τα κόμματα. Να υπάρχει ένας ομιλητής από κάθε κόμμα. Να αρχίσουμε από το μικρότερο μέχρι το μεγαλύτερο και να ακολουθήσουμε τη διαδικασία που ακολουθήσαμε πριν, εκτός τζιαι αν εμεσολάβησε τίποτε άλλο που δεν το γνωρίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο συνάδελφος κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Θα συμφωνήσω με την εισήγηση να ξεκινήσουμε από το μικρότερο κόμμα και να πάμε στο μεγαλύτερο και να ολοκληρώσουμε έτσι, όπως είθισται. Όμως, νομίζω αυτό που πρέπει να κάνουμε είναι να βάλουμε μέγιστο χρόνο για τα μεγαλύτερα κόμματα τζιαι ελάχιστο χρόνο για τα μικρότερα, όπως κάμνουμε, και από εκεί και πέρα, αν κάποιος, κάποιο κόμμα θέλει να αξιοποιήσει τον χρόνο του με δύο ομιλητές, έχει το δικαίωμα να το κάμει, οπότε εισήγησή μας είναι... Εμείς δε θέλουμε πάνω 'πού οκτώ λεπτά. Νομίζω μαζί με τον Συναγερμό έχουμε μια ρύθμιση, μπορεί να σας ενημερώσουν τζιαι οι υπηρεσίες πώς κατανέμεται ο χρόνος σε τούντην περίπτωση. Σε λιγότερο 'πού μια ώρα, σίγουρα πολύ λιγότερο 'πού μια ώρα τελειώνουμε, οπότε αυτή είναι η εισήγησή μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Μυλωνάς.

Σε είδα, κύριε Θεμιστοκλέους.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι άσχετο με το σημερινό θέμα, αντιλαμβάνομαι και τη λογική των συναδέλφων των δύο μεγάλων κομμάτων να περιοριστεί καμιά φορά η φλυαρία όλων μας, αλλά για λόγους αρχής θα ήθελα να τονίσω ξανά ότι και οι πενήντα έξι βουλευτές θα έπρεπε να έχουμε τα ίδια δικαιώματα. Και εκ της θέσεως της δικής μου και φαντάζομαι πολλών άλλων συναδέλφων, μπορεί κατά τη διάρκεια της συζήτησης κάποιος εκ των συναδέλφων να θέλει να ρωτήσει, να πει, να υποβάλει, να σκεφτεί και να εκφραστεί. Δε λέω ότι σήμερα πρέπει να γίνει αυτό, αλλά κάποια στιγμή θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και από τους συναδέλφους οι οποίοι θεωρούν ότι εκπροσωπούν τα κόμματα στις συσκέψεις των αρχηγών και των εκπροσώπων και τα λοιπά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ωραία.

Ο κ. Σιζόπουλος και θα έρθω, κύριε Θεμιστοκλέους, σε εσάς.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ συμφωνώ στο να υπάρχει περιορισμός χρόνου, αλλά το θέμα έν' τόσο σοβαρό που πιστεύω ότι δεν μπορεί να γίνει σε αυτή την περίπτωση διάκριση «το τάδε κόμμα μιλά τόσα λεπτά τζιαι το άλλο κόμμα μιλά τόσα λεπτά». Είναι ένα θέμα πάρα πολύ σοβαρό. Θέλετε να βάλουμε μέγιστο χρόνο οκτώ λεπτά για το κάθε κόμμα; Οκτώ λεπτά για το κάθε κόμμα. Αλλά θεωρώ ότι δεν είναι σωστό αυτή τη στιγμή να κάμω διάκριση για τούντο συγκεκριμένο θέμα τζιαι να πω: «τα μεγάλα κόμματα εννά έχουν οκτώ, τα πιο μικρά εννά έχουν πέντε, τα άλλα πιο μικρά εννά έχουν τρία». Λοιπόν, για κάποια σοβαρά ζητήματα νομίζω ότι μπορούμε να θέσουμε θέμα μέγιστου χρόνου αλλά να είναι για όλα τα κόμματα το ίδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι τώρα δεν είναι η ώρα να συζητούμε για τα λεπτά που θα μιλήσει το κάθε κόμμα. Νομίζω ότι το κάθε κόμμα δικαιούται να εκφράσει την άποψή του, να παραμείνουμε στους χρονικούς περιορισμούς που έχουν θέσει οι συναδέλφοι. Είμαι βέβαιη ότι, αν τα τρία λεπτά ή τέσσερα λεπτά ή πέντε λεπτά

των μικρότερων κομμάτων γίνουν έξι ή πεντέμισι ή εξέμισι, αυτό δε θα απασχολήσει άλλο ούτε τους υπόλοιπους συναδέλφους αλλά ούτε και εσάς, κύριε Πρόεδρε, οπότε εισηγούμαι να μπορούμε κατευθείαν στη συζήτηση του θέματος με τον μέγιστο χρονικό περιορισμό που έχετε θέσει, έτσι ώστε να ενημερώσουμε και την κοινή γνώμη για το σημαντικό θέμα που έχουμε ενώπιόν μας, που είναι η αναπομπή του νόμου, και όχι τον αριθμό των λεπτών ή δευτερολέπτων που θα μιλά ο καθένας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο συνάδελφος κ. Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά θα το πω, δεν μπορώ να κατανοήσω τούτη η θεώρηση ότι μπαίνει φραγμός στον αριθμό ομιλητών 'που τη μια και από την άλλη μπαίνει και φραγμός στον χρόνο που θα δοθεί στα κόμματα. Εδώ είναι Βουλή! Ούτε τάξη σχολείου είναι ούτε βασανιστήριο είναι ούτε φροντιστήριο! Είναι η Βουλή! Και ο κάθε βουλευτής από τους πενήντα έξι έχει το αναφαίρετο συνταγματικό δικαίωμα να μιλήσει για όση ώρα κρίνεται απαραίτητο. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο. Η σοβαρότητα των κομμάτων επί κάποιου ζητήματος εξαρτάται από τον χρόνο που θα παράσχει ο Πρόεδρος; Δηλαδή κάποιο κόμμα έχει λιγότερη σοβαρότητα, άρα χρειάζεται πέντε λεπτά, κάποιο άλλο κόμμα πιο μεγάλο χρειάζεται περισσότερο χρόνο; Τι είναι αυτά τα πράγματα; Συνεπώς, συμφωνώ και με τον κ. Λουκαΐδη που είπε ευθαρσώς ότι δεν πρέπει να μπαίνει περιορισμός στον αριθμό των ομιλητών. Αν θα μπει περιορισμός, να μπει περιορισμός στον μέγιστο χρόνο που δικαιούνται τα κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Θεμιστοκλέους.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δεν ήθελα να πάρω τον λόγο για δεύτερη φορά, απλώς να θυμίσω σε όλους τους καλούς συναδέλφους ότι σε όλα τα κοινοβούλια του κόσμου, αλλά και στο δικό μας υπάρχει πρακτική η οποία εφαρμόζεται και, αν κάποια στιγμή θέλετε να την αλλάξουμε, ευχαρίστως να τη συζητήσουμε. Αυτό είναι το πρώτο που θέλω να πω. Το δεύτερο είναι ότι δεν έγινε καμία σύσκεψη αρχηγών. Το τρίτο είναι ότι και εμείς είμαστε έτοιμοι εδώ πέρα, αν θέλετε, να μείνουμε ως το βράδυ να συζητούμε, απλώς είπα το αυτονόητο, αυτό δηλαδή που ακριβώς έχει συμβεί στην προηγούμενη συζήτηση ακριβώς του ίδιου θέματος.

Να πω όμως και κάτι άλλο. Όλα τα υπόλοιπα κόμματα θα ψηφίσουν με ακριβώς τον ίδιο τρόπο βάσει των δηλώσεων που έγιναν δημόσια το τελευταίο σαρανταοκτάωρο. Εμείς θα ψηφίσουμε διαφορετικά. Δεν εισάγω το γεγονός ότι είμαστε το μεγαλύτερο κόμμα, γιατί, πέραν των άλλων, που πολύ σωστά θέτουν οι αγαπητοί συναδέλφοι, πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη τζιαι τη λαϊκή κυριαρχία τζιαι την ψήφο των πολιτών και τι εθεώρησαν οι πολίτες, ποια δύναμη εθεώρησαν ότι θέλουν να δώσουν σε κάθε κόμμα, οπότε εν μπορώ να φανταστώ ότι ο δικός μας εκπρόσωπος θα αναλάβει να απαντήσει σε όλους εσάς και ο δικός μας ο εκπρόσωπος θα έχει ακριβώς τον ίδιο χρόνο με τους υπόλοιπους.

Κύριε Πρόεδρε, το κατανοείτε, είμαι σίγουρος, οπότε ας αποφασίσουμε τώρα. Υπήρξαν νομιζω περιπτώσεις οι οποίες είναι καταγεγραμμένες, να μας ενημερώσει η υπηρεσία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Τορναρίτη, είσαι απόλυτα κατανοητός. Έχω την υπομονή να ακούσω όλες τις απόψεις.

Ο συνάδελφος κ. Κουλλά από την Αγία Τριάδα της Γιαλλούσης εζήτησε τον λόγο.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα συμφωνήσω με τον κ. Μυλωνά, ο χρόνος να είναι ανά βουλευτή και όχι ανά κόμμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

...γιατί είναι εμείς που αδικούμεθα. Αν για παράδειγμα ένα κόμμα έχει τέσσερις βουλευτές και εμείς δεκαεπτά, σημαίνει έπρεπε να είχαμε τετραπλάσιο χρόνο, ενώ συνήθως λέμε «πέντε λεπτά ένα μικρό κόμμα,

οκτώ λεπτά το δικό μας το κόμμα» και αναγκαζόμαστε να απαντήσουμε και σε όλους. Άρα, εμείς συμφωνούμε να πάμε σε χρόνο ανά βουλευτή και μετά το δικό μας κόμμα θα αποφασίσει ποιοι θα μιλήσουν και για πόσο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προφανώς έχουμε διαφορετική αντίληψη για τη δημοκρατία, αλλά, επειδή έσκει μια καθιερωμένη πρακτική -νομίζω δίκαιη- η Βουλή, καθορίζει τζιαι κανόνες, για να μη γινόμαστε εδώ, εν ηξέρω, καφενείο με ατέρμονες συζητήσεις τζιαι, επειδή είσαστε δημοκρατικός άνθρωπος, νομίζω να ξεκινήσουμε, να τερματίσουμε τη συζήτηση τζιαι αποφασίστε εσείς πώς προχωρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λουκαΐδη, ευχαριστώ πολύ για την υπόδειξη, ήταν όντως πολύ εύστοχη. Όμως, όσο θα προεδρεύω του σώματος θα εφαρμόσω το εξής πολύ απλό πράγμα, αυτό που καθορίζεται εκ του συντάγματος και το σύνταγμα λέει επιγραμματικά: Βουλευτής εγγραφείς επί του πινακίου του προεδρεύοντος διά σοβαρό θέμα δύναται να αγορεύει διά εύλογο χρόνο. Αυτό λέει το σύνταγμα. Αν τούτο το σώμα θέλει να τροποποιήσει το σύνταγμα, πολύ ευχαρίστως, αλλά, όσο προεδρεύω του σώματος, θα εφαρμόζεται η διάταξη του συντάγματος απαρρέγκλιτα και κανονικά, γι' αυτό να δηλώσουν ποιοι είναι οι αγορητές επί του προκειμένου.

Ψηλώστε τα χέρια. Η κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, ο κ. Μυλωνάς... συγγνώμη, ο κ. Θεμιστοκλέους... Σιγά σιγά, ένας ένας, να ξεκινήσω από το κέντρο και θα έρθω δεξιά και αριστερά, όπως θέλετε. Το λοιπόν, η κ. Χριστιάνα, ο κ. Μυλωνάς, ο κ. Σαββίδης, από το ΕΛΑΜ...

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, περίμενε, κυρία μου, περίμενε να δηλώσουν και μετά η διαδικασία.

Το λοιπόν, σημειώστε τους από το κέντρο... Τούτο είναι πολύ ευχάριστο.

Το λοιπόν, ετελειώσαμε με το κέντρο, κύριε Γεωργίου; Όχι, άστους. Εσημειωθήκαν; Το λοιπόν, ο κ. Τρυφωνίδης και... Εσημειωθήκαν.

Το λοιπόν, θα πάμε στον Δημοκρατικό Συναγερμό. Ποιοι θέλουν να αγορεύσουν; Ο κ. Κουλλά, η συνάδελφος η κ. Κωνσταντίνου, δύο.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Η κ. Σάβια Ορφανίδου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη, συγγνώμη... Διέλαθε την προσοχή μου, εν πειράζει, μικρό το κακό, αλλά με τη μάσκα δυσκολεύομαι να δω τις φυσιογνωμίες σας.

Το λοιπόν, θα πάμε στην αριστερή πλευρά. Ο κ. Άριστος. Σημειώστε από τους συνάδελφους του ΑΚΕΛ, ο κ. Λουκαΐδης, ο κ. Χριστοφίδης, ο κ. Άριστος Δαμιανού, τρεις στον αριθμό.

Αντιλαμβάνομαι ότι θα ξεκινήσουμε από το μικρότερο κόμμα. Ήταν μια πρακτική, δεν καθορίζει το σύνταγμα από πού ξεκινούμε... Το μικρότερο κόμμα...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Πρόεδρε, με συγχωρείτε, ένα ξεχωριστό ζήτημα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη, κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

...του οποίου θα ήθελα να επιληφθεί η ολομέλεια τζιαι η προεδρία σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Είχαμε μια έκτακτη συνεδρίαση φυσιολογικά το πρωί, για να εξετάσουμε την αναπομπή, και έχει μοιραστεί το σχέδιο της έκθεσης... Ασκώντας τα δικαιώματά μας με βάση τον κανονισμό, θέλουμε να πούμε ότι αυτή η έκθεση δεν αντανakλά το περιεχόμενο των συζητήσεων στην επιτροπή Οικονομικών. Αντανakλά τις θέσεις της κυβέρνησης και των συν αυτή, Κεντρικής Τράπεζας και άλλων, Νομικής Υπηρεσίας, αλλά απουσιάζουν παταγωδώς οι ουσιώδεις προβληματισμοί των κοινοβουλευτικών κομμάτων, οπότε θα παρακαλούσα μέσω σας να γίνει μια αποκατάσταση, διότι έχει μια αξία αυτό το πράμα, είναι έκθεση της ολομέλειας της Βουλής. Αντιλαμβανόμεστε ότι λόγω της πίεσης χρόνου κάποια πράματα δε θα μπορούσαν να περιληφθούν, πλην όμως δεν υπάρχει τίποτα επί της ουσίας των όσων είπαν τα πολιτικά κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή εν' σωστή η παρέμβαση του συνάδελφου του Άριστου, θα παρακαλέσω τις υπηρεσίες να προβούν στη διόρθωση, μέχρι να τελειώσει η συζήτηση.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επί της διαδικασίας και πάλι, εμείς έχουμε την πρόθεση να αυτοπεριοριστούμε στα οκτώ λεπτά που έχουμε εισηγηθεί, κύριε Πρόεδρε. Η θερμή παράκληση προς όλους και όλες είναι να τηρήσουμε αυτό για το οποίο έγινε εισήγηση τζαι εν άκουσα να διαφωνήσει κάποιος...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Και εμείς το ίδιο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ξεκινούμε από τους Οικολόγους, αντιλαμβάνομαι. Ποιος θα ομιλήσει από τους συναδέλφους; Ο κ. Παπαδόρης.

Κύριε Παπαδόρη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Καλό μεσημέρι σε όλους.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Στη σημερινή έκτακτη συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών έχει έρθει στην αντίληψή μας ότι υπάρχει μία επιστολή η οποία εστάλη από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα προς το Υπουργείο Οικονομικών της οποίας το περιεχόμενο προσωπικά εγώ σήμερα έχω μάθει. Είναι άξιον απορίας γιατί για ένα τόσο σοβαρό ζήτημα να έχουμε μάθει οι βουλευτές οι οποίοι θα αποφασίσουμε για τη σημερινή πρόταση σήμερα το περιεχόμενο. Το περιεχόμενο αυτής της πρότασης, η ουσία τουλάχιστον του περιεχομένου, είναι ότι στο τέλος της ημέρας η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αναφέρει ότι δεν έχει απόλυτη γνώμη για το πώς θα χειριστούμε αυτή την αναστολή των πλειστηριασμών μέχρι τέλος Οκτωβρίου και το αφήνει να το χειριστούμε ως αυτόνομο κράτος. Επίσης, σημαντικό είναι ότι η ημερομηνία αυτής της επιστολής είναι η 20^η Ιουλίου, όμως φαίνεται ότι η αναπομπή από πλευράς του Προέδρου της Δημοκρατίας έχει γίνει στις 23 Ιουλίου, άρα εμμέσως πλην σαφώς πρέπει να υπολογίσουμε ότι ο Πρόεδρος είχε γνώση γι' αυτή την επιστολή και το περιεχόμενο αυτής της επιστολής.

Τώρα ερχόμαστε στο θέμα της ίδιας της αναπομπής, η οποία αναφέρει θέματα αντισυνταγματικότητας. Πολύ σωστά τα αναφέρει. Είμαι σίγουρος ότι οι έγκριτοι νομικοί, αν τον διαβάσουν, θα συμφωνήσουν ότι όντως ο νόμος ίσως να εμπεριέχει θέματα αντισυνταγματικότητας.

Όμως, φαίνεται ότι στην Κύπρο το θέμα της αντισυνταγματικότητας έχει καταντήσει να τίθεται κατά το δοκούν. Οτιδήποτε «βολεύει» -σε εισαγωγικά- την κυβέρνηση θα το στείλει για θέματα αντισυνταγματικότητας, οτιδήποτε δε βολεύει, που ίσως και πάλι να εμπεριέχει θέματα αντισυνταγματικότητας, απλώς δε θα πει το παραμικρό. Και αυτό εμείς το έχουμε βιώσει με τη νομοθεσία το 2018, βάσει της οποίας εμμέσως πλην σαφώς αποστερούμε από τον δανειολήπτη την έγκαιρη και αποτελεσματική προσφυγή στη δικαιοσύνη. Το θέσαμε σήμερα σε εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας και η απάντηση ήταν νομοτεχνικού περιεχομένου περισσότερο παρά επί της ουσίας.

Δηλαδή όντως η νομοθεσία που έχει ψηφιστεί το 2018 δεν περιέχει θέματα αντισυνταγματικότητας, όμως επί της ουσίας σε κράτη άλλα, εκτός της Κύπρου, μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου τόσο οι τράπεζες όσο και τα δικαστήρια εργάζονται όπως πρέπει ή έχουν τις ανάλογες νομοθεσίες, για να εργαστούν όπως πρέπει - και πιο συγκεκριμένα να βγαίνουν αποφάσεις δικαστηρίων, όταν κάποιος δανειολήπτης αμφισβητεί το ποσό οφειλής και να καταλήξουμε σε αυτό που λέμε «νόμιμο ποσό οφειλής», το οποίο πρέπει να προηγηθεί της οποιασδήποτε θεραπείας-, σε άλλες χώρες λοιπόν αυτό μπορεί να παίρνει τρεις μήνες ή έξι μήνες. Στην Κύπρο

δυστυχώς η Νομική Υπηρεσία εθελουφλεί και αγνοεί εντελώς ότι τα δικαστήρια θα πάρουν έξι χρόνια, με αποτέλεσμα να φτάσουμε στο τραγικό αδιέξοδο για τους δανειολήπτες που λέει ότι, ναι, μπορείς να αποταθείς στο δικαστήριο, να αμφισβητήσεις το ποσό οφειλής, και ξέρουμε όλοι πολύ καλά μετά από τόσα πορίσματα πόσες υπερχρεώσεις υπάρχουν σε όλους τους τραπεζικούς λογαριασμούς, σε όλα τα δάνεια. Αυτό πλέον είναι αδιαμφισβήτητο μέσα από όλα τα πορίσματα που έχουμε δει, που αφορούν και τον πρώην συνεργατισμό, όπως επίσης και όλες τις εμπορικές τράπεζες.

Άρα, εμμέσως πλην σαφώς προτιμούμε να εθελουφλούμε και να λέμε ότι έχουμε συνταγματική, σωστή νομοθεσία, ότι έχουμε ένα πλήρες νομικό πλαίσιο, ενώ επί της ουσίας σήμερα λέμε στον δανειολήπτη «μπορείς να αποταθείς στο δικαστήριο, στα έξι χρόνια ίσως να δικαιωθείς, θα σε αποζημιώσουμε», γιατί τα πιστωτικά ιδρύματα θεωρούνται -σε εισαγωγικά- «φερέγγυα», και απ' εκεί και πέρα ο πλειστηριασμός μπορεί να ακολουθήσει τους επόμενους έξι με εννέα μήνες. Και οπωσδήποτε αναφέρομαι σε ιδιωτικούς πλειστηριασμούς και ιδιωτικούς πλειστηριασμούς οι οποίοι δε θα γίνουν με τη φυσική παρουσία οποιουδήποτε, αλλά πλέον θα μιλούμε για ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς.

Ακούστηκε επίσης από πλευράς Κεντρικής Τράπεζας και από το Υπουργείο Οικονομικών το θέμα των αναδιρθρώσεων. Ακούστηκε το εξής ειρωνικό: «Μα, ξέρετε, αυτά τα δάνεια, για τα οποία θέλουμε να προχωρήσουν οι πλειστηριασμοί, είναι δάνεια των οποίων τα αιτήματα για αναδιρθρώσεις ξεπερνούν τα δύο χρόνια». Εδώ και δύο χρόνια είναι μη εξυπηρετούμενα και δεν έχουν γίνει αναδιρθρώσεις. Άξιον απορίας για τον κάθε δανειολήπτη ο οποίος αποτάθηκε στο πιστωτικό ίδρυμα εν μέσω πανδημίας, γιατί, αν μιλούμε για πριν από δύο χρόνια, μιλούμε για το ξεκίνημα της πανδημίας, και περιμένει εδώ και δύο χρόνια να πάρει απάντηση για την οποιαδήποτε πρόταση έχει να προτείνει το πιστωτικό ίδρυμα ή η εταιρεία διαχείρισης ή και ακόμα και ο ίδιος ο δανειολήπτης. Δηλαδή εμμέσως πλην σαφώς αντί η Κεντρική Τράπεζα να αναλάβει τις ευθύνες και να δει για ποιο λόγο δε δουλεύουν οι αναδιρθρώσεις, έρχονται και λένε «ξέρετε, να επιτρέψουμε να προχωρήσουν οι πλειστηριασμοί ανεξέλεγκτα, απλώς για να δώσουμε το κίνητρο να γίνονται αναδιρθρώσεις σε πιστωτικά ιδρύματα», τα οποία έτσι κι αλλιώς δεν κάνουν αναδιρθρώσεις.

Και σημειώστε επίσης πάλι λόγια της Κεντρικής Τράπεζας τα οποία αναφέρουν ότι άνω του 50% των πιστωτικών διευκολύνσεων είναι σήμερα τερματισμένο. Άρα, για ποιες αναδιρθρώσεις μιλούν, ειλικρινά δεν ξέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Παπαδούρη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Τελειώνω σε μισό λεπτάκι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Απλώς, να κλείσω λέγοντας ότι, ακόμη και στο θέμα αντιμετώπισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων μέσω των όποιων κρατικών σχεδίων, έχει αναφερθεί σήμερα το Σχέδιο «Εστία», να έχουμε υπόψη ότι άτομο το οποίο απορρίφθηκε για το Σχέδιο «Εστία» από την 1η Αυγούστου θα είναι ευάλωτο απέναντι σε πλειστηριασμό πρώτης κατοικίας. Αναφέρθηκε από πλευράς Υπουργείου Οικονομικών το θέμα της κακής τράπεζας, αφήνοντας να νοηθεί ότι η κακή τράπεζα λειτουργεί από αύριο. Κάπως έτσι τέθηκε, ότι έχουμε το πλαίσιο για να προστατευτεί ο δανειολήπτης. Η κακή τράπεζα φαίνεται ότι θα ξεκινήσει αρχές του 2022 και γι' αυτό υποστηρίζουμε την πρόταση αυτή, για να γεφυρώσουμε τον χρόνο από τώρα μέχρι τις αρχές του 2022, για να μη χρειαστεί οποιουδήποτε ευάλωτο -και τονίζω τη λέξη «ευάλωτο»- και στοχευμένο βάσει αξίας κατοικίας νοικοκυριό να χάσει την περιουσία του και την πρώτη του κατοικία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Παπαδούρη.

Αν είμαι σωστός, ο επόμενος είναι ο συνάδελφος ο κ. Τρυφωνίδης.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Δίνοντας συνέχεια στη συζήτηση που έγινε πριν από δεκαπέντε μέρες, σήμερα έχουμε γίνει μάρτυρες μιας ανακολουθίας των θεσμών, που είμαι σίγουρος ότι και οι φίλοι του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν πρέπει να δεχτούν. Μιας ανακολουθίας των θεσμών, τόσο της Εισαγγελίας όσο και της Κεντρικής Τράπεζας.

Σημειώνω επιγραμματικά: Πριν από τρεις μήνες -περίπου το ίδιο, με πιο διευρυμένα ποσά- το νομοσχέδιο ήταν συνταγματικό. Σήμερα βρέθηκαν εκατό αντισυνταγματικές ρήτρες. Αυτή η ανακολουθία δεν πρέπει να γίνει δεκτή από το κοινοβούλιο. Δηλαδή αναλόγως και α λα καρτ να είναι κάτι συνταγματικό ή όχι.

Σημειώνω επίσης ότι την προηγούμενη νομοθεσία, που ισχύει ως το τέλος Ιουλίου, την υπέγραψε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, γι' αυτό θα τον καλέσουμε στο τέλος να υπογράψει και τον νόμο που θα ψηφίσουμε.

Επιστολή Κεντρικής Τράπεζας. Η ίδια η κυβέρνηση επικαλείτο την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ότι θα πρέπει να αποταθούμε σε αυτή, για να μας πει τη γνώμη της. Ναι, η επιστολή ήρθε και, παρ' όλο που δεν την έχουμε, που πάλι είναι μια προσβολή προς το κοινοβούλιο, και τη ζητήσαμε και στην επιτροπή Οικονομικών, δυστυχώς δε μας δόθηκε. Η επιστολή δεν παίρνει θέση και δίνει την ευκαιρία στην κυβέρνηση να ρυθμίσει το θέμα. Όπως σημειώθηκε και προηγουμένως, η επιστολή ήταν πριν από την αναπομπή του νόμου. Ακόμα ένας λόγος που δίνει την ευκαιρία στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να υπογράψει τον νόμο που θα ψηφίσουμε.

Τρίτο σημείο: Φίλοι συνάδελφοι, επιτέλους πρέπει κυβέρνηση, Κεντρική Τράπεζα, Υπουργείο Οικονομικών να φέρουν το κατάλληλο πλαίσιο που να ρυθμίζει το θέμα των εκποιήσεων. Είμαστε ανακόλουθοι και προς τον λαό κάθε τρεις μήνες να ψηφίζουμε. Και μόνο από τη συζήτηση που διεξάγεται, προκαλούμε ανησυχία στο τραπεζικό σύστημα. Ουαί και αλίμονο! Επιτέλους, αυτοί οι θεσμοί πρέπει να φέρουν όσα ανέλαβαν και η δικαιολογία της Κεντρικής, που τέθηκε στην επιτροπή Οικονομικών, να μου επιτρέψετε, δε στέκει.

Εφόσον ενδιαφέρονται για την ισορροπία του τραπεζικού συστήματος, εφόσον ενδιαφέρονται για τους πολίτες, πρέπει επειγόντως να φέρουν αυτό το πλαίσιο το οποίο θα ψηφιστεί από τη Βουλή και θα ισχύει και θα έχει τις ακόλουθες προϋποθέσεις: Πρέπει να προστατεύει αυτούς που πρέπει, είτε τους ευάλωτους είτε αυτούς που πραγματικά έχουν χτυπηθεί από την πανδημία.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο πρέπει να υποχρεώνει τους κακοπληρωτές, αυτούς που έχουν -και ξέρουν οι τράπεζες ότι έχουν- και δεν πληρώνουν. Εμείς δε θέλουμε να προστατεύσουμε αυτούς που πληρώνουν το εξοχικό, αλλά την πρώτη κατοικία δεν την πληρώνουν και πολλά άλλα. Επιτέλους, πρέπει να δίνουν κίνητρα στους σωστούς δανειολήπτες, είτε με χαμηλότερο επιτόκιο είτε με φοροαπαλλαγή, για να σπρώξουμε τον κόσμο να ξοφλά τις υποχρεώσεις του.

Τέταρτο σημείο: Τα ειδικά δικαστήρια, ως έχει υποσχεθεί η κυβέρνηση, που να μπορούν να επιδικάζουν μέσα σε εξήντα μέρες το πολύ τις διαφορές που έχει ο δανειολήπτης με τις τράπεζες. Διότι εδώ έγκειται το ζήτημα: Πού θα αποταθούμε για τις υπερχρεώσεις; Πού θα αποταθεί ο λαός για τις παράνομες χρεώσεις; Μόνο με τα ειδικά δικαστήρια ή με το να δώσουμε εξουσίες με δεσμευτικές αποφάσεις στον Χρηματοοικονομικό Επίτροπο.

Πέμπτο σημείο: Όλες αυτές οι διαφορές των τραπεζών με τους δανειολήπτες φαίνονται και στα σημεία της προσπάθειας για βιώσιμες αναδιάρθρωσεις. Και, συνάδελφοι, υπάρχουν εκατοντάδες κόσμους που προσπαθούν να κάνουν αναδιάρθρωση. Υπάρχει κόσμος που πραγματικά πηγαίνει στην τράπεζα. Και ρωτήσαμε τον Κεντρικό Τραπεζίτη, τον αντιπρόσωπό του, πόσο χρόνο κάνει η τράπεζα να δώσει απάντηση, αν θέλετε, στις προτάσεις που κάνει ο δανειολήπτης. Δε μας απάντησε. Έχει περιπτώσεις ενάμιση και δύο χρόνων που είτε οι τράπεζες είτε η ΚΕΔΙΠΕΣ δε δίνουν απάντηση. Και δεν μπορείς να τις επισκεφθείς! Μόνο με email. Δεν μπορείς να έχεις επαφή!

Όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και δε θα συνεχίσω άλλο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Τρυφωνίδη.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Ναι, τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

...μας οδηγούν στο να απορρίψουμε την αναπομπή του Προέδρου και να τον καλέσουμε να υπογράψει τον νόμο και ταυτόχρονα να αναλάβουν πρωτοβουλία κυβέρνηση και Κεντρική Τράπεζα να φέρουν το πλαίσιο το οποίο θα καλύπτει όλες αυτές τις προϋποθέσεις που έχω αναφέρει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να είστε καλά. Ευχαριστώ, κύριε Τρυφωνίδη.

Θα πάμε στην ΕΔΕΚ, αντιλαμβάνομαι, μετά.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος ο Μαρίνος Σιζόπουλος.

Κύριε Σιζόπουλε, το βήμα είναι δικό σας.

Να ετοιμάζεται μετά ο συνάδελφος ο Ευσταθίου, κατά τη γράφουσα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχω την εντύπωση ότι όπως έχει εξελιχτεί η διαδικασία των εκποιήσεων ίσως να αποτελεί το τρίτο πιο σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα που αντιμετώπισε η πατρίδα μας μετά την εισβολή του 1974, μετά το κούρεμα των καταθέσεων και είναι κάτι το οποίο έπρεπε από την αρχή να το προχωρήσουμε, για να δώσουμε άμεση λύση.

Το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί είναι γιατί χρειάζεται να γίνει αναβολή των εκποιήσεων. Ο λόγος είναι απλός: Γιατί δυστυχώς ο νόμος ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή το 2014, τον Σεπτέμβριο -η ΕΔΕΚ τον καταψήφισε- έδωσε υπερεξουσίες και υπερόπλα στους τραπεζίτες, για να μπορούν να λεηλατούν τους πολίτες. Τα παράθυρα τα οποία άφηκεν ο νόμος ανοικτά τα χρησιμοποιούν σε βάρος των πολιτών και οι πολίτες παρέμειναν απροστάτευτοι.

Όταν προσπαθήσαμε στη συνέχεια με το πλαίσιο αφερεγγυότητας, τον Απρίλιο του 2015, να βελτιώσουμε την προστασία των πολιτών -για να μην ξεχνάμε, αλλά να θυμόμαστε και να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους- για να ψηφίσει η ΕΔΕΚ το πλαίσιο αφερεγγυότητας, η κυβέρνηση δεσμεύτηκε να προχωρήσει σε σημαντικές βελτιώσεις, μεταξύ των οποίων και μια από αυτές το να μην υπάρχει δυνατότητα αλλοίωσης της ιδιωτικής σύμβασης που έγινε μεταξύ της τράπεζας και του δανειολήπτη αναφορικά με την αρχική αξία του ενυπόθηκου ακινήτου, ένα σημείο που σήμερα περιλαμβάνεται στο γιατί ο Πρόεδρος αναπέμπει τον νόμο, γιατί, λέει, παρεμβαίνουμε στην ελεύθερη σύμβαση του δανειολήπτη με την τράπεζα. Εκεί γιατί επιτρέψαμε να υπάρχει ελεύθερη παραβίαση της συγκεκριμένης συμφωνίας, με αποτέλεσμα οι τράπεζες να μειώνουν την αξία του ενυπόθηκου ακινήτου σε σχέση με το πώς την είχαν οι ίδιες ορίσει αρχικά, με αποτέλεσμα τα δάνεια να γίνονται μη εξυπηρετούμενα τις περισσότερες φορές και να οδηγούν τους δανειολήπτες σε αδυναμία εξυπηρέτησης των δανείων τους;

Και, δεύτερον, πρόταση προστασίας των εγγυητών: Έγινε αποδεκτή από την κυβέρνηση αυτή η πρόταση και μαζί με το ΔΗΚΟ προσπαθήσαμε να την ψηφίσουμε στη Βουλή. Δεν πέρασε, δεν είχε πλειοψηφία, γιατί δυστυχώς ούτε το ΑΚΕΛ δεν ψήφισε, για να ενισχύσει αυτή την πρόταση, για να προστατέψουμε τους δανειολήπτες με το πλαίσιο αφερεγγυότητας. Όσες φορές προσπαθήσαμε από το 2016 και μετά στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής να τεθεί το συγκεκριμένο ζήτημα, για να ψηφιστεί, συναντούσαμε πάντα την αντίδραση του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών, με αποτέλεσμα ποτέ να μην έρθουν στη Βουλή να συζητηθούν, για να ψηφιστούν, αυτά τα ζητήματα, αφήνοντας τους δανειολήπτες ουσιαστικά εντελώς ακάλυπτους.

Να υπενθυμίσω ότι τον Ιούλιο του 2018 από την πλευρά της η ΕΔΕΚ είχε καταθέσει συγκεκριμένη πρόταση για τη δυνατότητα του δανειολήπτη να προσφεύγει στη δικαιοσύνη, σε περίπτωση που είχε διαφωνίες όσον αφορά τις υπερχρεώσεις ή τον τρόπο χειρισμού του δανείου από την πλευρά της τράπεζας, και αυτό ήταν Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καταψηφίστηκε από την πλειοψηφία της Βουλής και μάλιστα, για να μην παρεμβαίνουμε φυσικά και να αποτρέπουμε παράνομες εκποιήσεις οι οποίες γίνονταν -που το κάναμε σε πάρα πολλές περιπτώσεις- η πλειοψηφία της Βουλής ψήφισε και την ηλεκτρονική εκποίηση, ούτως ώστε να μην υπάρχει καμία δυνατότητα παρέμβασης, προστασίας των δανειοληπτών που άδικα η περιουσία τους εκποιούνταν. Και ξέρουμε πολύ καλά ποιες περιουσίες εκποιούνταν, αυτών των δανειοληπτών που είχαν την τύχη ή το προνόμιο να έχουν μια σημαντικής αξίας περιουσία, αλλά δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα να έχουν μια ισχυρή νομική ή άλλο είδος προστασία και αρωγή.

Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο και από την πλευρά της ΕΔΕΚ είχαμε ζητήσει με αφορμή την ψήφιση του προϋπολογισμού να προχωρήσει το θέμα της σύστασης του ειδικού τμήματος του δικαστηρίου, για να μπορούν οι δανειολήπτες να προσφεύγουν στο δικαστήριο και σε σύντομο χρονικό διάστημα να εκδίδεται η απόφαση, έτσι ώστε να υπάρχει ενδεχομένως μια διαφάνεια και μια δικαιοσύνη. Κατατέθηκε από την πλευρά της κυβέρνησης η συγκεκριμένη πρόταση... Πρέπει να πω ότι στην Επιτροπή Νομικών έγιναν πολλά και διάφορα, σε σημείο που να αποδυναμωθεί η πρόταση και να δοθεί το δικαίωμα και η δικαιολογία στην κυβέρνηση να την αποσύρει.

Και έχω ένα απλό ερώτημα: Μία από τις προτάσεις οι οποίες προστέθηκαν στην πρόταση τη συγκεκριμένη για τη σύσταση του ειδικού δικαστηρίου ήταν ότι, σε περίπτωση κατά την οποία κύρια κατοικία εκποιηθεί, θα πρέπει πριν από την υλοποίηση της συγκεκριμένης απόφασης της εκποίησης το κράτος να βρει στέγη στον δανειολήπτη. Καλά, γιατί αυτή την πρόταση δεν τη βάλαμε στο πλαίσιο αφερεγγυότητας; Γιατί δεν τη βάλαμε, όταν ψηφίζαμε τον νόμο των εκποιήσεων; Κακώς η κυβέρνηση απέσυρε τη συγκεκριμένη πρόταση. Όταν την επόμενη μέρα το πρωί με τη διαδικασία του κατεπείγοντος ως ΕΔΕΚ καταθέσαμε τη συγκεκριμένη πρόταση, το αρχικό νομοσχέδιο της κυβέρνησης με δύο απλές τροπολογίες, η μία τροπολογία να ξεκαθαρίζει όπως συμφωνήσαμε με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ότι μέχρι την τελική έκδοση της απόφασης του δικαστηρίου θα αναστέλλεται η διαδικασία της εκποίησης και η δεύτερη να αφαιρεί μια πρόνοια που

περιλαμβανόταν στο νομοσχέδιο της κυβέρνησης, σύμφωνα με την οποία οι δανειολήπτες έχουν δικαίωμα να προσφύγουν στο ειδικό τμήμα του δικαστηρίου, αυτοί που προέρχονται από τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού όπως αυτές καθορίζονται με διυπουργικό διάταγμα, κάτι το οποίο στερούσε την ισότητα πρόσβασης στη δικαιοσύνη των πολιτών... Ποιος θα είναι ο υπουργός που θα καθορίζει ποιες είναι οι ευάλωτες ομάδες και πώς;

Το πρωί, όταν ξεκινούσαμε στις 22 του μήνα αυτή την ολομέλεια της Βουλής, το σύνολο της ολομέλειας ψήφισε ομόφωνα με πενήντα δύο βουλευτές να συζητηθεί με τη διαδικασία του κατεπείγοντος το συγκεκριμένο ζήτημα. Το μεσημέρι έγινε συνεδρία της επιτροπής Νομικών, ετοιμάστηκε έκθεση και παραπέμφθηκε. Στις 7.30 μ.μ. όμως, όταν τέθηκε το ζήτημα, δυστυχώς ο Συναγερμός, το ΔΗΚΟ και το ΑΚΕΛ ψηφίσατε αναβολή της συζήτησης για τη σύσταση του ειδικού δικαστηρίου με πρόσχημα το ότι αναβάλλονται οι εκπονήσεις μέχρι την 31η του μήνα, όπως τη διαμορφώσαμε προηγουμένως την πρόταση.

Άρα λοιπόν, ποιοι έχουν την ευθύνη γι' αυτή την κατάσταση; Είναι λοιπόν καιρός, όπως έχει ξεκαθαρίσει η υπόθεση, αυτή η Βουλή με τη διαδικασία του κατεπείγοντος άμεσα να ψηφίσει το ειδικό τμήμα του δικαστηρίου, για να προχωρήσει. Από εκεί και πέρα, αν κάποιος θέλουν άμεσα ή έμμεσα να στηρίζουν τους τραπεζίτες και να δημιουργούν προϋποθέσεις αυθαιρεσίας για όλα αυτά τα οποία γίνονται, ας αναλάβουν τις ευθύνες τους. Και δεν είναι τυχαία ούτε η παράταση όπως έγινε ούτε το γεγονός ότι σήμερα αναπέμπονται. Τα γεγονότα θα μας επιβεβαιώσουν τον Οκτώβρη, όταν θα δείτε τι θα γίνει πια τον Οκτώβριο.

Προς το παρόν δεν έχουμε κάτι άλλο να πούμε. Εμείς θα συνεχίσουμε τη στάση μας, εμείς θα διεκδικούμε τη σύσταση του ειδικού τμήματος του δικαστηρίου, αλλά την ίδια στιγμή εμείς θα απέχουμε από αυτή τη διαδικασία, γιατί θεωρούμε ότι είναι διαδικασία η οποία δεν εξυπηρετεί τους πολίτες, είναι διαδικασία κωλυσιεργίας και διαδικασία που εξυπηρετεί τους τραπεζίτες -και ξεχωρίζω τους τραπεζίτες από τους τραπεζικούς υπαλλήλους- τους τραπεζίτες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Σιζόπουλε.

Ο συνάδελφος ο Κωστής Ευσταθίου από την ΕΔΕΚ.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος, γι' αυτό θα μιλήσω από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Ευσταθίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, αλλά νομίζω ότι πρέπει να πάμε στο επόμενο κόμμα τζαι να... Διότι εν γίνεται να μιλούν δκυο συνάδελφοι συνεχόμενα από ένα κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλετε να το κάμνουμε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ε, νομίζω έννεν λογικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, θα δώσω τον λόγο στον κ. Θεμιστοκλέους και μετά εννά επανέλθω σ' εσάς, κύριε Ευσταθίου. Σωστή η παρατήρηση του συνάδελφου, του κ. Λουκαΐδη. Είναι χιαστί. Μετά θα πάμε στο Δημοκρατικό Κόμμα και να γίνεται χιαστί με άλλους συναδέλφους. Εντάξει, έν' καλή παρατήρηση. Παρά το ότι δεν την προνοεί ο κανονισμός, την υιοθετώ, κύριε Λουκαΐδη. Είναι πολύ σωστή. Ευχαριστώ πολύ για τη βοήθεια.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι τράπεζες διαφήμιζαν την ακατάσχετη δανειοπαροχή, οι τράπεζες αποφάσιζαν το δάνειο, οι τράπεζες αποφάσιζαν το επιτόκιο, οι τράπεζες αποφάσιζαν το ύψος της υποθήκης, οι τράπεζες κερδοσκοπούσαν και από το επιτόκιο, οι τράπεζες είχαν θέσει πάνω από τη δυνατότητα αποπληρωμής τη δυνατότητα εξασφάλισης, οι τράπεζες εδώ και δεκαετίες έβαζαν συνεχώς υπερχρεώσεις και άλλες παράνομες χρεώσεις.

Ποιοι ευθύνονται γι' αυτό; Πρώτον, ευθύνονται οι εποπτικές αρχές, το κράτος, δεύτερον, ευθύνονται οι ίδιες οι τράπεζες, που 'δίνουν τα λεφτά, και, τρίτον, ευθύνονται φυσικά και οι δανειολήπτες, που έπαιρναν τα λεφτά.

Από το 2013 έως και σήμερα καταβάλλεται μια υπεράνθρωπη προσπάθεια τις ευθύνες του κράτους και των θεσμών μαζί με τις ευθύνες των τραπεζών να τις φορτώσουμε πάνω στους δανειολήπτες, επιπρόσθετα από τις δικές τους ευθύνες. Αυτό γίνεται.

Λέει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ότι παρεμβαίνουμε στο δικαίωμα ελεύθερων συναλλαγών. Για να το δούμε λίγο τούτο: Την εποχή, και τώρα ακόμα, που οι τράπεζες πωλούν δάνεια σε οργανισμούς που δεν είναι τράπεζες, είναι με την ελεύθερη συναίνεση του δανειολήπτη; Την εποχή που εκάμαμε «κουρέματα» και «ξυρίσματα», ήταν με τη συναίνεση του καταθέτη; Ερωτήθηκε κανένας δανειολήπτης κατά πόσο συναινεί αντί με τον συνεργατισμό να έχει σχέσεις με την Ελληνική Τράπεζα ή με την Altamira;

Δεν υπάρχει εκεί το δικαίωμα της ελεύθερης συναλλαγής; Ήρθαμε -ήρθαμε ως Βουλή, εννοώ, δεν ήμουν βουλευτής- και μέσα σ' ένα βράδυ μετατρέψαμε τις τράπεζες σε θηρία ανήμερα τα οποία από τότε μέχρι και σήμερα κατασπαράζουν κυριολεκτικά τις σάρκες της κυπριακής κοινωνίας και τη μετατρέπουν σε κοινωνία αστέγων, ρακένδυτων, σε κοινωνία που στο τέλος θα είναι πεινασμένη και σε μια κοινωνία απελπισμένη. Και το κράτος τι είναι, η κυβέρνηση; Ο απαθής θεατής ή εκείνος που θα έπρεπε καθηκόντως να ισορροπήσει τα πράγματα; Και καλά οι αποκοπές στις οποίες προέβη η Βουλή από το 2011. Πάμε στο άλλο επιχείρημα, ότι η προσωρινή αναστολή μπορεί, λέει, να γίνει μόνιμη. Καλά, οι περικοπές από το 2011, το 2012, το 2013 -πέρασαν ήδη δέκα χρόνια- έγιναν μόνιμες;

Η άποψή μου, φίλε κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι απλή. Όλα αυτά είναι τύποις, μπορεί να τα επικαλεστεί ο οποιοσδήποτε ενώπιον οποιουδήποτε, αλλά οι ευθύνες οι δικές μας απέναντι σ' αυτούς που μας εξέλεξαν δεν είναι ευθύνες που μπορούμε να τις παρακάμψουμε με μεγάλη ευκολία. Οι αντιπρόσωποι του λαού έχουν δύο υποχρεώσεις απέναντι στον λαό. Η πρώτη είναι να υπερασπίζονται την πατρίδα τους, το κράτος τους, την πολιτεία τους και η δεύτερη να υπερασπίζονται τα συμφέροντα των πολλών, των χιλιάδων, της συντριπτικής πλειοψηφίας του λαού μας, αυτών που δεν έχουν και δεν αντέχουν, που δεν έχουν ούτε τη δυνατότητα να παν στα δικαστήρια ούτε τη δυνατότητα να πληρώνουν συμβούλους ούτε τη δυνατότητα να προστατέψουν την οικογένειά τους. Αυτός είναι ο σκοπός αυτής της Βουλής.

Και απευθυνόμενος στον φίλο μου τον κ. Τορναρίτη, δεν είναι καθόλου κυβερνώσα η Βουλή ούτε θέλει να γίνει κυβερνώσα. Κυβερνά ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Οι ευθύνες για τη διακυβέρνηση του τόπου είναι βαρύτερες και ολόκληρες δικές σας και εμείς αυτό που κάμνουμε είναι να εξισορροπούμε τις συνέπειες από τη διακυβέρνηση αυτή εις βάρος των πολλών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Θεμιστοκλέους.

Θα πάμε στον κ. Ευσταθίου.

Συνάδελφε, από τη θέση σας, αντιλαμβάνομαι.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι σήμερα δε συζητούμε ούτε κατάργηση ούτε τροποποίηση των νόμων του 2014 και του 2018. Αυτοί οι νόμοι, οι οποίοι είναι κομμένοι και ραμμένοι στα μέτρα των τραπεζών, εξακολουθούν να ισχύουν. Είναι νόμοι οι οποίοι κάλλιστα μπορούν να χαρακτηριστούν είτε ληστρικοί υπέρ των τραπεζών είτε δρακόντειοι. Αυτό το οποίο δεν πρέπει να ξεχνούμε είναι ότι μιλούμε για μία αναστολή αυτής της εφαρμογής του νόμου για μερικούς μήνες, κατά τους οποίους μήνες όμως, κατά την αναστολή, η τράπεζα -οποιαδήποτε τράπεζα ή οποιοδήποτε fund, ταμείο-, μπορεί κάλλιστα να πει «Ξέρεις, το σπίτι σου δεν είναι σπίτι, δεν θεωρώ ότι είναι σπίτι. Το ονομάζω υποστατικό και προχωρώ στην εκποίησή του, διότι, κατά την άποψή μου, η εκτίμηση που έχω είναι €800.000, αν και εσύ λες ότι αξίζει μόνο €200.000». Και, ακριβώς επειδή ο δανειολήπτης δεν μπορεί να πάει στα δικαστήρια να το αμφισβητήσει, είναι θεωρητικώς και πρακτικώς δυνατό να γίνει η εκποίηση.

Επομένως, απάντηση σ' αυτούς τους ληστρικούς, απαράδεκτους νόμους, του 2018 ιδίως, είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας. Αυτό το οποίο έχει προτείνει η ΕΔΕΚ είναι να προταθεί και να ψηφιστεί πρόσβαση στα δικαστήρια για τρία θέματα: Αμφισβήτηση ποσού οφειλής, αμφισβήτηση της υποθήκης, γιατί στην πλειονότητά τους οι υποθήκες είναι παράνομες -τζαι το ξέρουμε όλοι τζαι προσποιούμαστε ότι δεν το γνωρίζουμε, ειδικά οι υποθήκες οι οποίες είχαν συσταθεί επί συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων- και βεβαίως αμφισβήτηση κατά πόσο η εκποίηση είναι αναγκαία, είναι δικαιολογημένη.

Θυμίζω εδώ ότι έχουμε οδηγίες και από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Οι εκποιήσεις είναι το έσχατο μέτρο και όχι το πρώτο. Στην Κύπρο πρώτα μιλούμε για εκποιήσεις.

Μετατρέπεται η διαδικασία των εκποιήσεων σε μοχλό άσκησης πίεσης εναντίον του δανειολήπτη, με αποτέλεσμα ούτε αναδιρθρώσεις να γίνονται και βεβαίως να προχωρούν και να καταλήγουν οι περιουσίες του κόσμου -και δεν είναι μόνο η πρώτη κατοικία, είναι τζιαι το χωράφι του, είναι τζιαι το οικόπεδο που αγόρασε, είναι τζιαι η επαγγελματική του στέγη- στα χέρια, στα αδηφάγα σαγόνια των τραπεζιτών και ιδίως των εταιρειών εξαγοράς πιστωτικών υποχρεώσεων.

Τελειώνω με το εξής: Αυτή η υπόθεση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η οποία δήθεν δε δέχεται την αναστολή των εκποιήσεων, έχει αποδείξει τη γύμνια της πολιτικής της κυβέρνησης. Η μετάθεση των ευθυνών -και όποτε συμφέρι ζητά η Ευρώπη τις εκποιήσεις, όποτε τη συμφέρι η Ευρώπη είναι εναντίον των αναστολών- πρέπει να σταματήσει. Το γεγονός ότι έχει αποκρυσβεί από τη Βουλή η σημαντική αυτή πληροφορία αναφορικά με τη θέση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας δείχνει ακριβώς τη γύμνια αυτής της νομοθεσίας.

Επομένως, η μόνη απάντηση ήταν και είναι η ψήφιση της νομοθεσίας για πρόσβαση στα δικαστήρια γι' αυτά τα τρία ζητήματα, γιατί, όπως συνεχίζει το πράγμα, όλες οι αγωγές των οφειλετών θα δικαστούν δέκα χρόνια μετά την εκποίηση των κατοικιών τους τζιαι των περιουσιών τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Ευσταθίου.

Θα πάμε στην αντιπρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος, τη συνάδελφο τη Χριστιάνα την Ερωτοκρίτου...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Με συγχωρείτε; Α, συγγνώμη, ο Σωτήρης.

Έχετε τον λόγο, κύριε Ιωάννου. Συγγνώμη, αφήκαμέν σας πίσω.

(Αστειευόμενος)

Είσαι μικρός τζιαι γελάσαμέν σου!

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε

Πριν από περίπου δύο εβδομάδες, όταν η πλειοψηφία της Βουλής ψήφιζε την αναστολή των εκποιήσεων, η δική μας θέση ήταν ότι η Βουλή λειτουργεί υπό καθεστώς εμπαιγμού, κοροϊδίας και ομηρίας. Και αυτό, γιατί, παρά τις δεσμεύσεις στις οποίες είχε προχωρήσει η εκτελεστική εξουσία όλους αυτούς τους μήνες, δεν προχωρήσαμε σε καμία απολύτως περίπτωση σε έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό για την επίλυση αυτού του μεγάλου προβλήματος, των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Και η κοροϊδία αυτή έρχεται να ενταθεί ακόμη περισσότερο σήμερα, αφού αποφασίζουμε για την αναπομπή ενός νόμου ο οποίος λήγει την 31η Οκτωβρίου και δεν υπάρχει καμία περίπτωση μέχρι τότε να βρεθεί οποιαδήποτε λύση.

Ένας νόμος ο οποίος πριν από λίγους μήνες ήταν συνταγματικός. Και συνεχίζει η αναπομπή και γράφει ότι επηρεάζει το δικαίωμα του συμβάλλεσθαι ελεύθερα. Για χάρη της συζήτησης, να το δεχτούμε. Επηρεάζει αυτό το δικαίωμα. Αυτό το δικαίωμα όμως δεν επηρεαζόταν, όταν επιβαλλόταν στους καταθέτες το κούρεμα καταθέσεων; Όταν ψήφιζε αυτή η Βουλή τους νόμους για τις εκποιήσεις που στερούσαν στους δανειολήπτες ένα σωρό δικαιώματα; Εκεί αυτό το «συμβάλλεσθαι ελεύθερα» δεν επηρεαζόταν;

Είναι εδώ και χρόνια που ζητούμε την κατηγοριοποίηση των δανειοληπτών στους στρατηγικούς κακοπληρωτές -σ' αυτούς δηλαδή οι οποίοι δεν έχουν πληρώσει ποτέ δόση- και στους ανθρώπους οι οποίοι πραγματικά δεν μπορούν να τις αποπληρώσουν. Το γνωρίζουμε όλοι πάρα πολύ καλά σ' αυτή την αίθουσα πως υπάρχουν δανειολήπτες οι οποίοι, λόγω του κουρέματος και όλων όσα ακολούθησαν, έχασαν ακριβώς αυτή τη δυνατότητα. Και αναφέρομαι συνέχεια στο κούρεμα, γιατί ήταν κάτι το οποίο έγινε για να σωθεί η οικονομία της Κύπρου με θυσίες δισεκατομμυρίων, οι οποίες θυσίες όμως δεν προήλθαν από κάποιο νομισματοκοπείο, αλλά από τους καταθέτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, από τους πολίτες δανειολήπτες συμπατριώτες μας. Και αυτούς τους ανθρώπους ερχόμαστε εμείς σήμερα να ονομάσουμε κακοπληρωτές και να τους στριμώξουμε.

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε γίνει πολλές φορές μάρτυρες αυτής της Βουλής να συνεδριάζει Κυριακή μεσημέρι, για να σώσει τις τράπεζες. Σήμερα συνεδριάζουμε τέλος Ιουλίου, για να αποσυρθεί αυτή η πετσοκομμένη αναστολή των εκποιήσεων, η οποία εγκρίθηκε, για να εξυπηρετήσουμε τα ξένα funds που εξαγόρασαν τα δάνεια. Ελπίζουμε κάποια στιγμή πως θα έρθει η ώρα, έστω και σε κανονική περίοδο, Σεπτέμβρη, Οκτώβρη, Μάρτη, να συνεδριάσουμε και να σκεφτούμε επιτέλους αυτούς τους πολίτες οι οποίοι έξω απ' αυτή την αίθουσα υποφέρουν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Ιωάννου.

Τον λόγο έχει η συνάδελφος, η Χριστιάνα η Ερωτοκρίτου του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε

Δε θα μπω σε μία ανάλυση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τις εκποιήσεις, γιατί δεν είναι αυτό το αντικείμενο της σημερινής συνεδρίας. Τον Ιούλιο η αντιπολίτευση διέγινωσε, ορθά κατά την άποψή μας, ότι η οικονομία του τόπου υποφέρει, ότι η οικονομία του τόπου περνά δύσκολα, ότι δεν υπάρχει κανένας που να μην έχει επηρεαστεί οικονομικά από την πανδημία. Και τι αποφάσισε η αντιπολίτευση

-συμπεριλαμβανομένου και του Δημοκρατικού Κόμματος- να κάμει; Στην απουσία, βεβαίως πάντοτε, της οποιασδήποτε νομοθετικής ή άλλης πρωτοβουλίας από την πλευρά της κυβέρνησης, για να υποβοηθήσει τα θέματα των εκποιήσεων και των δανειοληπτών. Αποφάσισε η αντιπολίτευση -συμπεριλαμβανομένου και του Δημοκρατικού Κόμματος- να υποβάλει πρόταση νόμου, για να επιμηκύνει τη χρονική ισχύ του νόμου που ψηφίσαμε τον Μάιο για την αναστολή των εκποιήσεων, ο οποίος όμως τότε προέβλεπε πολύ μεγαλύτερο οικονομικό εύρος και οικονομική αξία των υπό εκποίηση ακινήτων. Και η «κακιά» αντιπολίτευση απεφάνθη -και το «κακιά» πάντοτε σε εισαγωγικά- ότι σωστή και υπεύθυνη θα ήταν απέναντι στον τόπο και τον λαό, εάν εφρόντιζε τα οικονομικά μεγέθη αυτών των ανεσταλμένων πλέον εκποιήσεων να είναι τέτοια, που να στοχεύουν στις πλέον ευάλωτες, τις πλέον οικονομικά αδύναμες ομάδες του πληθυσμού.

Όταν υπερψηφίστηκε αυτή η πρόταση νόμου, η κυβέρνηση και το Υπουργείο Οικονομικών δήλωσαν ότι πρόκειται για μόνιμη στην ουσία αναστολή -ένα προσωρινό μέτρο καθίσταται μόνιμο, με ένα μεγάλο εύρος εφαρμογής που στην ουσία καθιστά τη ρευστοποίηση εξασφαλίσεων αδύνατη.

Είμαστε στο παρελθόν συνηθισμένοι να ακούμε κακά μαντάτα από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Παρά ταύτα, με επιστολή της, με ημερομηνία 20 του Ιούλη του 2021, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διέγινωσε, εντόπισε, κατέγραψε και κοινοποίησε στο Υπουργείο Οικονομικών αυτό το οποίο το Υπουργείο Οικονομικών πεισματικά αρνείται να αναγνωρίσει και να αποδεχτεί ως την πραγματική αλήθεια.

Τι λέει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για την πρόταση νόμου της αντιπολίτευσης; Αναφέρει ότι ο σκοπός του νόμου είναι αποκλειστικά να επιμηκύνει και να μετριάσει τες επιπτώσεις της πανδημίας. Όταν η αντιπολίτευση και το Δημοκρατικό Κόμμα ελέγαμε αυτά τα πράγματα από αυτό εδώ το βήμα, τόσο το κυβερνών κόμμα όσο και η κυβέρνηση -η εκτελεστική εξουσία- θεωρούσαν ότι αυτά τα οποία εμείς ελέγαμε ήταν λανθασμένα και ανεδαφικά. Σήμερα το λέει η ίδια η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Τι άλλο λέει; Ότι σημειώνει τη στοχευμένη πρόθεση του νομοθέτη, κάτι το οποίο επίσης η κυβέρνηση αρνείται να αναγνωρίσει, και επίσης, λέει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ότι η σταδιακή άρση των μέτρων υποστήριξης της οικονομίας πρέπει να είναι πολιτική που να εκφράζεται από τις κυβερνήσεις. Γιατί δεν μπορείς σε μία οικονομία με ένα κουμπί να πατάς «on» and «off» στα μέτρα στήριξης. Τα στοχευμένα σταδιακά μέτρα, λέει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, έπρεπε να είναι πολιτικές των ιδίων των κυβερνήσεων. Αυτή ήταν και η πρόθεση του Δημοκρατικού Κόμματος, όταν εισηγήτο και υπερψήφισε αυτό τον νόμο, αυτή παραμένει και η πρόθεσή του σήμερα.

Επισημαίνεται στην ίδια επιστολή από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ότι η στοχευμένη προσέγγιση θα προστατεύσει την οικονομική σταθερότητα των κρατών μελών. Άρα, η στοχευμένη προσέγγιση της ψηφισθείσας πρότασης νόμου, υπό αναπομπή σήμερα ενώπιόν σας, συνάδελφοι, προστατεύει την οικονομική σταθερότητα, καθιστά την ανάκαμψη ακόμα θετικότερη και καλύτερη για τον τόπο και τον λαό μας και ευρύτερα για την οικονομία. Και πραγματικά είναι άξιο απορίας: όταν η ίδια η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αναγνωρίζει στην ουσία αυτά τα οποία οι εισηγητές της υπό αναπομπή ψηφισθείσας πρότασης νόμου στόχευαν να πετύχουν, γιατί δεν τα αναγνωρίζει η ίδια η κυβέρνηση; Παρέμεινε, κύριε Πρόεδρε, η επιλογή της συνταγματικότητας.

Αλλά πρέπει να είμαστε ειλικρινείς και με τον κόσμο που μας ακούει και με τους εαυτούς μας, γιατί η πραγματικότητα, συνάδελφοι, είναι ότι, αφού απέτυχε η προσφυγή στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα προς υποστήριξη των ανεδαφικών θέσεων της ίδιας της κυβέρνησης, αφού απέτυχε το επιχείρημα για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, αφού απέτυχε το επιχείρημα του κινδύνου της αρνητικής αξιολόγησης, το μόνο πράγμα που έμεινε είναι η αντισυνταγματικότητα.

Πρέπει να είμαστε ξεκάθαροι για τις προθέσεις ενός εκάστου. Η πρόθεση του Δημοκρατικού Κόμματος είναι στοχευμένα, μετρημένα να προστατεύσει τους πιο ευάλωτους. Ο στόχος της κυβέρνησης με τον υπό αναπομπή νόμο είναι να χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε τελευταίο και τελικό επιχείρημά της παραμένει, για να αναστείλει ή να ακυρώσει την οποιαδήποτε προστασία στις ευάλωτες ομάδες. Είναι πολιτική η επιλογή της κυβέρνησης να επιμένει στην αναπομπή, δεν είναι οικονομική ανάγκη της χώρας, δεν επιβάλλεται από κανέναν ευρωπαϊκό θεσμό, δε μας αναγκάζει κανένας ούτε μας απειλεί κανένας και πρέπει να αναπεμφθεί ο νόμος. Είναι πολιτική, μοναδική δική της, επιλογή της κυβέρνησης να μην υποστηρίζει ακόμα και αυτούς τους λίγους που προσπαθήσαμε εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα μαζί με άλλες πολιτικές ομάδες να προστατεύσουμε με τον υπό αναπομπή νόμο.

Το Δημοκρατικό Κόμμα, κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να αποδεχθεί την αναπομπή και θα την καταψηφίσει. Πρέπει όμως να είμαστε ξεκάθαροι, ο καθένας από εμάς, στις προθέσεις και τις πολιτικές επιλογές που κάνουμε είτε ως κυβερνών κόμμα είτε ως αντιπολιτευόμενα κόμματα. Είμαστε εδώ, για να υπηρετούμε το καλώς νοούμενο συμφέρον αυτού του λαού, και, εγώ λέω, όχι να λαϊκίζουμε. Να στηρίζουμε εκεί που μπορούμε. Και εδώ μπορούμε να στηρίξουμε και κυβέρνηση και αντιπολίτευση μαζί, αλλά η κυβέρνηση επιλέγει να μη στηρίξει. Η αντιπολίτευση, το Δημοκρατικό Κόμμα, δηλώνουμε ότι θα επιλέγει πάντοτε να στηρίζει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο επόμενος... Ο κ. Χριστοφίδης δεν είναι εδώ.

Ο κ. Άριστος Δαμιανού εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ασφαλώς, συζητούμε ένα θέμα άκρως κοινωνικό κατ' επανάληψη, αλλά κάποια πράγματα πλέον είναι εντελώς ξεκάθαρα. Τρία σύντομα σημεία, πριν μπω στην ουσία της τοποθέτησής μου. Σήμερα στην επιτροπή Οικονομικών ως κοινοβουλευτική ομάδα ζητήσαμε να μας απαντήσει γραπτώς το Υπουργείο Οικονομικών, σε συνεννόηση με την Κεντρική Τράπεζα, για τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων που δραστηριοποιούνται στην Κυπριακή Δημοκρατία, για επενδυτικά ταμεία γύπες που δραστηριοποιούνται στην Κυπριακή Δημοκρατία και για εταιρείες περιορισμένης ευθύνης που δραστηριοποιούνται στην Κυπριακή Δημοκρατία και ξεπουλούν καθημερινά τον εθνικό μας πλούτο μεταφέροντας δισεκατομμύρια στα χέρια τρίτων και ξένων συμφερόντων, πέρα και έξω από την Κύπρο, και την ίδια ώρα για το νομικό καθεστώς λειτουργίας τους στην Κυπριακή Δημοκρατία και αναμένουμε απάντηση. Και το τελευταίο για το σημείο αυτό, με πλήρη αποκάλυψη των λεγόμενων UBOs, των τελικών πραγματικών δικαιούχων, διότι είναι πολύ έντονη η οσμή ενδεχόμενης διαπλοκής σε σχέση με ξένα συμφέροντα που αίφνης ανακάλυψαν την Κύπρο και ήρθαν εδώ, για να επενδύσουν...

Δεύτερο επί μέρους σημείο: Αυτή η Βουλή με προηγούμενη σύνθεση ομόφωνα κατέγραψε με πολύ συγκεκριμένο τρόπο τις ασήκωτες ευθύνες και εποπτικών αρχών και τραπεζικών ιδρυμάτων που κατέστρεψαν αυτή την οικονομία και καταβάρθρωσαν τα χαμηλομεσαία στρώματα σ' αυτή την κοινωνία. Και είναι καλά και εντός αιθούσης και εκτός αιθούσης να ξαναδούμε αυτό το κείμενο, γιατί έχει πολλή συλλογική σοφία όλων ημών.

Και το τρίτο -το λέω με λύπη μου- για αναφορές που έγιναν και σήμερα και σε προηγούμενες ολομέλειες: Όταν ένα κόμμα το οποίο αυτοκαθορίζεται ως αντιπολιτευόμενο ασκεί εξίσου κριτική και στην αντιπολίτευση και στη συμπολίτευση, ίσως ενδεχομένως να πρέπει χωροταξικά να αναθεωρήσει πώς αυτοκαθορίζεται.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η αναπομπή συνιστά πολιτική πράξη που όζει κυνισμού, εσιθελισμού και κοινωνικής αναληψίας. Και, επειδή πολλά πράγματα πρέπει να τα αναλύουμε με όρους λογικής, ορθολογισμού, κοινής λογικής, δύο σημεία θα γεύρω. Πρώτον, τον Απρίλιο σχεδόν, αν όχι ομόφωνα, υπερψηφίσαμε τρίμηνη αναστολή, που εξαντλείται τέλος Ιουλίου. Σε αυτή την τρίμηνη αναστολή πρωτοστάτησε η ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού. Τα κριτήρια και οι παράμετροι εκείνης της αναστολής, που αναφέρθηκε κατά κόρον απ' αυτό το βήμα από άλλους συναδέλφους, ήταν κατά πολύ διευρυμένα από αυτό που ψηφίσαμε με ορίζοντα τον Αύγουστο μέχρι και τον Οκτώβριο.

Πού ήταν το Υπουργείο Οικονομικών; Πού ήταν η Νομική Υπηρεσία, που λυπούμαστε να παρατηρήσουμε ότι για πολλοστή φορά εργαλειοποιείται από την κυβέρνηση α λα καρτ να ανασύρουν νομικές γνωματεύσεις περί αντισυνταγματικότητας, να νουθετήσουν τον Συναγερμό ως κυβερνών κόμμα: «Μα, τι πάτε να κάμετε στη Βουλή; Τι πάτε να υπερψηφίσετε; Κάτι που είναι κραυγαλέα αντισυνταγματικό»; Πού ήταν όλοι αυτοί εξαφανισμένοι; Η απάντηση είναι απλή: Δεν ήταν εξαφανισμένοι. Τους ζητήθηκε να μην εμφανιστούν, γιατί ψηφίσαμε στα πρόθυρα βουλευτικών εκλογών και έπρεπε το κυβερνών κόμμα να έβγαινε αλώβητο. Ο κυνισμός, η χειραγώγηση και η κοροϊδία των πολιτών! Και βεβαίως η έσχατη κοροϊδία είναι ότι μετά από το σήμερα θα πάμε στο Ανώτατο με αναφορά του Προέδρου και πάει στις περιβόητες «ελληνικές καλένδες» η δυνατότητα αναστολής, στοχευμένης αναστολής εκποιήσεων.

Το δεύτερο σημείο κοινής λογικής: Είναι άνευ αντικειμένου η προσφυγή. Τι μας έλεγε το Υπουργείο Οικονομικών; Ότι -μάλιστα δίκην εκβιασμού- θα αποταθούμε στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, για να γνωματεύσει, κύριοι βουλευτές της αντιπολίτευσης, διότι αυτό που πάτε να κάνετε παραβιάζει ιδρυτικές συνθήκες και κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εν θα επαναλάβω τι τους απάντησε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, τα είπε πολύ συγκεκριμένα η πρόεδρος της επιτροπής, η συνάδελφος κ. Ερωτοκρίτου. Ένα πράγμα μόνο θα

πω, ότι ακόμα και εδώ συμπεριφέρθηκαν με εσιθελισμό και αδιαφάνεια. Η επιστολή αυτή είναι μίας εβδομάδας, την απέκρυψαν από το κοινοβούλιο, ήταν ενώπιόν τους πριν από την υπογραφή αναπομπής από τον κ. Αναστασιάδη, αλλά προφανώς κάποιος έπρεπε εκ νέου να επιδώσουν διαπιστευτήρια στο μεγάλο τραπεζικό κεφάλαιο και στα μεγάλα επενδυτικά ταμεία γύπες που προσκάλεσαν στην Κυπριακή Δημοκρατία, μάλιστα κάποιος πάρα πολύ κοντά στο Προεδρικό.

Με όλα αυτά, κύριε Πρόεδρε, και με την υπενθύμιση-έκκληση, πρακτικό του Σεπτεμβρίου του 2019 που περιλαμβάνει ρητή δήλωση και του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας ότι θα ερχόταν ολοκληρωμένο σχέδιο προστασίας της πρώτης κατοικίας, πρέπει η κυβέρνηση επιτέλους να αντιληφθεί ότι σε αυτό το δίπολο, τράπεζες-επενδυτικά ταμεία, δανειολήπτες-εγγυητές, οφείλουμε να αποκαταστήσουμε την ισορροπία. Και το γεγονός ότι η κυβέρνηση μονοσήμαντα και δογματικά ψηφίζει τράπεζες και επενδυτικά ταμεία δε βοηθά στην αποκατάσταση αυτής της ισορροπίας.

Θα απορρίψουμε την αναπομπή και τον Σεπτέμβριο θα επανέλθουμε συλλογικά να διαβουλευτούμε και με τα άλλα κόμματα, για να επαναφέρουμε αυτή την αναγκαία ισορροπία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Δαμιανού, για όσα εμπειρισταωμένα μας είπες.

Τον λόγο θα πάρει ο συνάδελφος Χρύσης Παντελίδης από το Δημοκρατικό Κόμμα και μετά να ετοιμάζεται από τον Δημοκρατικό Συναγερμό η συνάδελφος Σάβια Ορφανίδου και μετά ο κ. Χριστοφίδης του ΑΚΕΛ...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μισό λεπτό. Είναι ο κ. Χρύσης, επίσης έχουμε δύο ομιλητές και έχει το ΑΚΕΛ τρεις. Άρα, είναι ο κ. Χρύσης Παντελίδης, ο κ. Χριστοφίδης, η κ. Σάβια, ο κ. Λουκαΐδης και ο κ. Ονούφριος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, νομίζω έχω την γραμμένη, κύριε... Νομίζω πάω καλά.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ως τωρά επηαίννατε καλά. Τωρά επήατε να μας τα χαλάσετε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιον εχάλασα; Τι θέλετε να κάμουμε;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μετά τον κ. Χριστοφίδη είναι το ΑΚΕΛ και μετά εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όι, τούτος έν' ο Χρύσης Παντελίδης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ναι, ναι, σωστό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, είπα να βάλω και έναν από σας.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Σωστό, απολογούμαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή η διαφορά σας είναι μικρή -ένας βουλευτής είναι- θεώρησα σκόπιμο και πρέπον να... Νομίζω...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Σωστό. Να 'στε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Το λοιπόν, κύριε Χρύση, έχετε τον λόγο.

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα επιχειρήματα για την αναγκαιότητα του νόμου που έχουμε ψηφίσει και που δυστυχώς αναπέμπεται ισχύουν και αυτή τη στιγμή όπως ίσχυαν και όταν ψηφίζαμε τον νόμο. Μάλιστα, αυτά τα επιχειρήματα ενισχύονται από την επιστολή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, όπως εύστοχα και τεκμηριωμένα ανέφερε η πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών πριν από λίγο.

Εγώ θα ήθελα να σταθώ σε ένα θεσμικό πρόβλημα που αναδεικνύεται μέσα από τη σημερινή αναπομπή. Και, κατά την άποψή μου, το θεσμικό πρόβλημα είναι το γεγονός ότι τον Απρίλιο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας υπέγραψε τον νόμο τον οποίο ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας χαρακτήριζε στην επιστολή του προχθές «αντισυνταγματικό». Επαναλαμβάνω, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τον Απρίλιο υπέγραψε τον νόμο, που χαρακτήριζε ως αντισυνταγματικό τον Ιούλιο. Διότι οι διατάξεις, η ουσία και το περιεχόμενο του νόμου δεν έχουν αλλάξει. Μόνο οι ημερομηνίες και τα ποσά έχουν αλλάξει. Επομένως, υπάρχουν δύο ενδεχόμενα σε αυτή την παραδοξότητα: Είτε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας υπογράφει με κλειστά μάτια και επιπόλαια, βιαστικά χωρίς οποιαδήποτε μελέτη, έναν νόμο, όταν αυτός τίθεται ενώπιόν του, παραμονές των εκλογών, είτε τον έχει ψηφίσει το κόμμα του, ο Δημοκρατικός Συναγερμός, είτε τώρα έχει επινοήσει, έχει εφεύρει, έχει σκεφτεί αντισυνταγματικά επιχειρήματα, για να τον αναπέμψει. Και στα δύο όμως ενδεχόμενα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, έχει υπονομεύσει τον θεσμό τον οποίο οφείλει να υπηρετεί. Και αυτό είναι κάτι το οποίο πρέπει και ως πολίτες και ως Βουλή των Αντιπροσώπων να το σημειώσουμε. Γιατί τώρα ο Πρόεδρος Αναστασιάδης θα κληθεί, εάν η Βουλή απορρίψει την αναπομπή, όπως εισηγείται και το κόμμα μου, να επιλέξει με ποια υπογραφή του θα είναι συνεπής. Με την υπογραφή που έβαλε κάτω από τον νόμο τον Απρίλιο ή με την υπογραφή που έβαλε κάτω από την αναπομπή; Και ελπίζουμε να σταθεί στην υπογραφή που έβαλε κάτω από τον νόμο και να δεχθεί τελικά αυτό τον νόμο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λοιπόν, αντιλαμβάνομαι ο κ. Χριστοφίδης είναι εντός;

Όχι; Α, δε θα μιλήσει. Να τον σβήσω δηλαδή.

Ευχαριστώ.

Κυρία Σάβια, έχετε τον λόγο.

ΣΑΒΙΑ ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Να πούμε ξεκάθαρα για ακόμη μια φορά ότι, όπως έχει τονιστεί από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, ιδιαίτερα από την Κεντρική Τράπεζα, στα πλαίσια των συζητήσεων που έχουν γίνει εδώ και πάρα πολύ καιρό, οι εκποιήσεις δεν υπήρξαν ποτέ ο αυτοσκοπός κανενός. Οι εκποιήσεις ήταν ένα εργαλείο που χρησιμοποιείτο ως το τελευταίο εργαλείο που θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί, εάν όλα τα άλλα είχαν αποτύχει, και είχαμε δώσει πάρα πολλά εργαλεία και ως νομοθετικό σώμα, αλλά και ως κυβέρνηση στις τράπεζες, για να μπορέσουν να βοηθήσουν τους δανειολήπτες. Και αυτό διαφαίνεται και ξεκάθαρα από τα στοιχεία που έχουμε ενώπιόν μας, που λένε ότι τα τελευταία έξι χρόνια έχουν γίνει μόνο έξι εκποιήσεις οικιών, οι οποίες κατά μέσο όρο είχαν αξία γύρω στα €530.000, εάν δε λανθάνομαι, κάπου εκεί. Συνεπώς, αυτό καταδεικνύει ότι ουδέποτε οι εκποιήσεις ήταν το σημαντικό εργαλείο για τις τράπεζες· είναι το τελευταίο εργαλείο που πρέπει να χρησιμοποιηθεί.

Θέλουμε να πούμε επίσης ότι στα πλαίσια της πανδημίας αυτή η κυβέρνηση έχει ξεπεράσει σε προϋπολογισμό τα €1,8 δις, για να σπηρίξουμε όλα τα επίπεδα του πληθυσμού, ιδιαίτερα τον επιχειρηματικό κόσμο, τον βιοτικό τομέα, για να κρατήσουν τις θέσεις εργασίας τους, για να μην αυξηθεί η ανεργία, και αυτό φαίνεται εξάλλου και από τα στοιχεία. Και σε αυτά τα πλαίσια είχαμε προσπαθήσει να βοηθήσουμε και τους δανειολήπτες. Γι' αυτό και είχαμε προχωρήσει σε δέκα μηνών αναστολή των δόσεων, είχαμε προχωρήσει σταδιακά και από πλευράς λογικής προσέγγισης από τις τράπεζες, για την αναστολή των εκποιήσεων και μετέπειτα και με τη δική μας στήριξη στην αναστολή των εκποιήσεων για τον τελευταίο ενάμιση χρόνο.

Όμως, πρέπει να τονίσουμε εδώ ότι αυτό το μέτρο ήταν εξαρχής -και θα έπρεπε να ήταν εξαρχής- προσωρινό, όπως ήταν προσωρινό μέτρο και για όλες τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και, εν πάση περιπτώσει, σήμερα μας έχει πει ξεκάθαρα η Κεντρική Τράπεζα στην επιτροπή Οικονομικών ότι το 95% από αυτούς που είχαν προχωρήσει τους προηγούμενους δέκα μήνες από την αρχή της πανδημίας στην αναστολή των δόσεων πληρώνει κανονικά τις δόσεις του πλέον και το 2,5% περίπου, αν δε λανθάνομαι, έχει κάνει και αναδιάρθρωση. Συνεπώς, το 97,5% αυτών που είχαν πάρει αναστολή των δόσεων προχωρεί κανονικά με την πληρωμή των δανείων του. Συνεπώς, δεν είναι από εκεί που έχει δημιουργηθεί το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, δεν είναι λόγω της πανδημίας.

Όλα αυτά τα έχει δει ο οίκος αξιολόγησης «Moody's». Όλη αυτή την προσπάθεια που έχει γίνει από όλους, και από τα κόμματα της αντιπολίτευσης και από την κυβέρνηση και από τους πολίτες με θυσίες, καταγράφονται και επιβεβαιώνονται για ακόμη μια φορά στα πλαίσια της αναβάθμισης του τελευταίου οίκου αξιολόγησης, που

δε μας έχει ακόμα σε επενδυτική βαθμίδα. Και μας έχει αναβαθμίσει ακόμη ένα στάδιο, για να φτάσουμε την επενδυτική βαθμίδα. Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό, γιατί περνούμε το μήνυμα ότι έχουμε μια συνετή, σωστή πολιτική η οποία θωρακίζει συνεχώς και κρατά θωρακισμένο το τραπεζικό μας σύστημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Ορφανίδου.

ΣΑΒΙΑ ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ:

Γιατί πρέπει να...

Τελειώνω σε ένα λεπτό, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να σας πω γιατί το λέω. Επειδή από τη θέση σας μιλάτε δύο λεπτά, εσείς μιλάτε τρία...

ΣΑΒΙΑ ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ:

Έχετε απόλυτο δικαίο, τελειώνω σε ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΑΒΙΑ ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ:

Γιατί είναι σημαντικό να κρατήσουμε θωρακισμένο το τραπεζικό μας σύστημα; Γιατί πάνω απ' όλα θέλουμε να στηρίξουμε την οικονομία μας, το κάθε νέο ζευγάρι που θέλει να αγοράσει σπίτι, τον κάθε επαγγελματία που θέλει να αγοράσει την επαγγελματική του στέγη. Θέλουμε να στηρίξουμε τους συνεπείς δανειολήπτες, τους καταθέτες. Οι τράπεζές μας είναι τα χρήματα των καταθετών. Και γι' αυτό τον λόγο εμείς αυτούς επιθυμούμε με τους τρόπους που εμείς μπορούμε να στηρίξουμε και να συνεχίσουμε να στηρίζουμε. Τα υπόλοιπα όσον αφορά το θέμα της απάντησης, τέλος πάντων, στην αντιπολίτευση για τη συγκεκριμένη αναπομπή θα τα πει ο συνάδελφος.

Θέλω να τελειώσω με το εξής: Είμαστε εδώ, γιατί κατανοούμε απόλυτα την ανάγκη του κόσμου, κατανοούμε απόλυτα τους εύλωτους για τους οποίους έχουμε την κοινωνική πολιτική, αλλά την ίδια ώρα κατανοούμε απόλυτα και αυτό τον συνεπή δανειολήπτη, αυτό τον εργαζόμενο που θέλει να πάρει δάνειο από την τράπεζα, αυτό τον καταθέτη που δε θέλει να δει ξανά να επανέρχονται στιγμές του 2013.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Ορφανίδου.

Θα μιλήσει ο κ. Χρυσάνθος Σαββίδης από την Πάφο. Θα ακολουθήσει ο κ. Μυλωνάς, μετά θα πάμε στον κ. Λουκαΐδη και μετά στον συνάδελφο Κουλλά.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Φίλε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα είμαι σύντομος. Κάποιοι ξεχνούν ότι αυτός ο λαός το 2013 πέρασε κούρεμα. Το περνούν έτσι ανάλαφρα και δεν αντιλαμβάνονται το μέγεθος της ζημιάς που έγινε το 2013. Έγινε το 2013 το κούρεμα, για να λύσουμε το χρηματικό μας πρόβλημα. Δυστυχώς, δέκα χρόνια μετά το πρόβλημα συνεχίζει να υφίσταται και δεν αντιλαμβάνονται, ιδιαίτερα αυτοί του Δημοκρατικού Συναγερμού, ότι σε αυτό τον τόπο τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή ο κόσμος δεν έχει δουλειές, δυσκολεύεται, και εμείς ως αντιπολίτευση και ως Δημοκρατικό Κόμμα ζητήσαμε αυτή την αναστολή των εκποιήσεων, για να δώσουμε κάποιες ανάσες. Από την άλλη, πρέπει άπαντες να αντιληφθούν ότι αυτή η χρονική περίοδος μέχρι τον Οκτώβρη πρέπει να αξιοποιηθεί από την κυβέρνηση, να φέρει συγκεκριμένες εισηγήσεις μπροστά μας, για να λύσουμε το πρόβλημα. Εκείνο το οποίο είναι επίσης τραγικό είναι το ότι ως βουλευτές και ως εκλεγμένοι του λαού δεν έχουμε μπροστά μας, φίλε Πρόεδρε, τα δεδομένα. Ποια δεδομένα; Της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, τα οποία ο συνάδελφος ο κ. Κουλλά τον θυμάμαι στο βήμα να επικαλείται! Δεν ξέρω σήμερα τι θα μας πει.

Όσον αφορά τον Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, τον κ. Ηροδότου, κάποιοι ξέχασαν ότι το 2018 υποσχέθηκε να φέρει ενώπιόν μας προτάσεις για τους καλοπληρωτές. Είναι 2021, έχει τρία χρόνια και ακόμα αναμένουμε από τον Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας τις συγκεκριμένες προτάσεις.

Γιατί η αντιπολίτευση ζήτησε αναστολή εκποιήσεων; Γιατί η πλειοψηφία αντιλήφθηκε το πρόβλημα. Δεν κατανοώ τη στάση και τη συμπεριφορά του Δημοκρατικού Συναγερμού, όταν πριν λίγους μήνες ψήφισε κάτι

διαφορετικό και σήμερα ζητά κάτι άλλο διαφορετικό. Από τα λεχθέντα της προέδρου της επιτροπής Οικονομικών, αν και δεν έχουμε μπροστά μας την επιστολή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, αντιλαμβανόμαστε ότι δικαιώνει την πρόταση της αντιπολίτευσης για αναστολή εκποιήσεων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Μυλωνάς.

Και θα παρακαλέσω την επιστολή της Κεντρικής Τράπεζας να τη διανεμίτε σε όλους τους βουλευτές, να ξέρουν τι ευλογία του Θεού γίνεται μες τούτον τόπο!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Αυτό που λέτε, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ πολύ, είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα γιατί θα έπρεπε όλοι οι βουλευτές -και οι πενήντα έξι, ανεξαρτήτως αν είναι εκπρόσωπος, πρόεδρος, αναπληρωτής πρόεδρος, αντιπρόεδρος, γραμματέας- να έχουν το δικαίωμα λόγου, γιατί αυτό θα ήταν ένα από τα αιτήματά μου. Όπως επίσης και αυτά που ο κ. Δαμιανού ανέφερε...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, αν μου επιτρέψεις, με την άδειά σου, για αποκατάσταση της τάξης δεν έχει κατατεθεί η επιστολή επίσημα στη Βουλή.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Δεν έχει κατατεθεί ούτε στην επιτροπή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μυλωνά, συγγνώμη για τη διακοπή. Συγγνώμη, μείνετε στο βήμα.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Άριστε, η επιστολή αυτή ελέγχθη προφορικά και δεν την κατέθεσαν;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Υπήρξε περιγραφή, κύριε Πρόεδρε. Οποιαδήποτε άλλη τοποθέτηση δική μας είναι από δική μας ενημέρωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ τον Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας να στείλει την επιστολή στη Βουλή και να διανεμηθεί στους βουλευτές. Να γίνει εντός της ημέρας.

Λοιπόν, κύριε Μυλωνά...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Το πρώτο είναι αυτό, κύριε Πρόεδρε, για την επιστολή.

Το δεύτερο, είναι τα όσα ο κ. Δαμιανού ανέφερε από το βήμα της ολομέλειας. Περιμένω και δεν ξέρω, αν έχει γίνει η ενημέρωση στην επιτροπή Οικονομικών και διαμέσου αυτής στις κοινοβουλευτικές ομάδες ή σε μεμονωμένους βουλευτές για τον αριθμό των δανείων που έχουν πωληθεί σε ξένα funds, ποιοι είναι πίσω από αυτές τις κουρτίνες, ποιοι τα αγοράζουν, ποιος είναι ο αριθμός και σε ποιες τιμές, σας παρακαλώ, έχουν πωληθεί από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και είναι νομίζω καθήκον μας, νοούμενου ότι αυτή η ανάγκη να προστατεύσουμε και τους καταθέτες που «δολοφονήσαμε» το '13 με το κούρεμα, αλλά και τους ανθρώπους τους οποίους η έκθεση, σας παρακαλώ αγαπητοί συνάδελφοι της επιτροπής Οικονομικών αναφέρει, κύριε Πρόεδρε, και με εντυπωσίασε... Επί λέξη: «Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η συνεχής αυτή αναστολή των εκποιήσεων, προστατεύει ως επί το πλείστο» ακούστε «τους στρατηγικούς κακοπληρωτές»!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Χρίστο Σενέκη)

Το ξέρω, το ξέρω!

Οι κακοπληρωτές σε βάρος των καταθετών και συνεπών δανειοληπτών είναι η μία όψη του νομίσματος. Είναι και η άλλη, κύριε Πρόεδρε, η οποία άλλη είναι καθήκον της ολομέλειας, πέρα από τα οικονομικά, τα νομικά

και τα συνταγματικά... Καλύπτεται από την ομπρέλα της πολιτικής ηθικής, την οποία πολλές φορές, δυστυχώς, ντραπήκαμε που δεν την είδαμε.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε συνάδελφε Γιώργο Λουκαΐδη έχετε τον λόγο εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστερά- Νέες Δυνάμεις. Το βήμα δικό σας. Και να ετοιμάζεται ο κ. Κουλλά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διαβάζω αυτολεξεί, όχι δικά μου λόγια «Καιρός είναι να διορθώσουμε τα πράγματα και δεν είναι μόνο νομοσχέδια για τις τράπεζες». Και το λέει όχι ο ηγέτης του ΑΚΕΛ, ο ηγέτης του ΔΗΣΥ. «Κουράστηκα τα τελευταία χρόνια να ψηφίζω νόμους για τις τράπεζες». Αυτή η δήλωση έγινε αρχές Αυγούστου του 2014 από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Έχουμε σχεδόν Αύγουστο του 2021, επτά χρόνια μετά. Πρέπει να σας αποδώσουμε τα εύσημα, μετά από επτά χρόνια που έγινε αυτή η δήλωση, για την τεράστια ανοχή που έχετε, διότι αντέχετε ακόμα να ψηφίζετε νόμους για τις τράπεζες, αλλά και για την τεράστια συνέπεια που επιδεικνύετε ευρισκόμενοι σταθερά στην υπηρεσία του μεγάλου κεφαλαίου και των λίγων προνομιούχων! Είναι πρωτοφανής, μνημειώδης η κοινωνική αναισθησία που διακρίνει αυτή την κυβέρνηση και την παράταξη που κυβερνά τον τόπο τα τελευταία σχεδόν εννέα χρόνια! Μνημειώδης, πραγματικά! Γιατί, ναι, αυτό που συζητούμε δεν είναι η λύση του προβλήματος! Του προβλήματος γύρω από το οποίο στροβιλίζεται η κυπριακή οικονομία εδώ και μια δεκαετία, από το '10, από το '11. Είναι η ελάχιστη προστασία για κάποιους μήνες, εν μέσω πανδημίας, με τις συνέπειες της πανδημίας να συνεχίζονται, σε μια κατηγορία συμπολιτών μας οι οποίοι υποφέρουν ακόμη περισσότερο τούτη την ώρα, εξαιτίας ακριβώς αυτών των συνεπειών. Μα, μήπως είδαμε την τάση για αύξηση της ανεργίας να αναστρέφεται και καταγράφεται μείωση της ανεργίας, συνάδελφοι; Ή το αντίθετο συμβαίνει; Είδαμε να αυξάνονται οι μισθοί; Είμαστε η μόνη χώρα στην Ευρώπη, με ακόμα τρεις, που έχουμε μείωση μισθών και όχι αύξηση μισθών και υπάρχει και λόγος, γιατί έχουμε πληγεί περισσότερο στον τομέα του τουρισμού εμείς. Αλλά και η κυβέρνηση συνεχίζει προγράμματα στήριξης. Οπότε, γιατί δεν πρέπει να συνεχιστεί αυτή η πολιτική προστασίας, ελάχιστης, ώστε να μη βρεθούν και στον δρόμο, χωρίς την κύρια τους κατοικία ή την επαγγελματική στέγη, όσοι πλήττονται αυτή την ώρα από την πανδημία; Μήπως δεν δώσατε πάρα πολλά για τις τράπεζες;

Έχουν γίνει αναφορές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι αυτός ο τόπος, αυτός ο λαός, αυτή η κοινωνία έχει πληρώσει δεκάδες, όχι εκατομμύρια, δεκάδες δισεκατομμύρια, για να καλύψουμε τις τρύπες που άφησε η τραπεζική ληστεία. Δεν είναι μόνο τα δισεκατομμύρια του κουρέματος των καταθετών των κατόχων αξιογράφων. Πρέπει να προσθέσουμε στην εξίσωση τα δισεκατομμύρια που καλέστηκαν οι φορολογούμενοι να πληρώσουν. Πολλά δισεκατομμύρια! Τα τελευταία αφορούσαν τον συνεργατισμό. €8 δις. υποχρεώσεις έχουν αναλάβει οι Κύπριοι πολίτες! Πέραν των μισών από αυτά έχουν φορτωθεί ήδη στο δημόσιο χρέος. Πρέπει να υπολογίσουμε σε αυτά τα δισεκατομμύρια για να καλύψουμε τις ζημιές της τραπεζικής ληστείας, τα δισεκατομμύρια που αφορούν τις μειώσεις μισθών, γιατί οι μισθωτοί καλέστηκαν πρώτοι να πληρώσουν την τραπεζική ληστεία! Ενοχοποιήθηκαν οι μισθοί! Και δεν μιλώ για τους μισθούς μόνο στο δημόσιο, α! Τη μεγαλύτερη ζημιά την έχουν υποστεί μετά την τραπεζική ληστεία οι μισθωτοί στον ιδιωτικό τομέα και ήταν ακόμη μεγαλύτερη και δυσανάλογη η μείωση που έχουν υποστεί. Τη ζημιά των τραπεζών την πλήρωσαν οι συνταξιούχοι και την πληρώνουν ακόμη, την πλήρωσε η δημόσια υγεία, την πλήρωσε η δημόσια παιδεία, οι πρόσφυγες και η προσφυγική πολιτική, οι ευάλωτες ομάδες, τα ΑΜΕΑ και την πληρώνουν ακόμη. Μπορώ να συνεχίσω με έναν μακρύ κατάλογο, γι' αυτό είπα στροβιλίζεται ακόμα η κυπριακή οικονομία γύρω από την τραπεζική κρίση και την τραπεζική ληστεία. Και όποτε πάμε να κάνουμε το ελάχιστο, για να επαναφέρουμε την ισορροπία... Ποια ισορροπία; Να επαναφέρουμε κάποια βασικά πράγματα, όπως σε τούτη την περίπτωση μια ελάχιστη προστασία, είστε απέναντι και ο Πρόεδρος ξέρουμε ότι θα αναφέρει τη νομοθεσία και θα αφήσει απροστάτευτο τον κόσμο, όπως άφησε απροστάτευτους και όσους έχουν πληγεί από την πανδημία και τους προσφέραμε το ελάχιστο σε σχέση με τα ενοίκια, που ήταν η απαγόρευση των εξώσεων. Είστε συνεπείς, είναι αλήθεια! Αν υπάρχουν εξαιρέσεις και έχουν παρουσιαστεί στη στάση και στη συμπεριφορά σας, αυτές ξεκινούν, οι εξαιρέσεις, από τις σκοπιμότητες της στιγμής. Ήταν οι εκλογές τον Μάιο!

Δε θέλω να πω περισσότερα να κουράσω το σώμα. Θέλω να εκφράσω τη λύπη μου μόνο για το εξής: Νομίζω, είπεν το ο Άριστος, με έναν τρόπο το έχει αναφέρει. Δε γίνεται να ακούμε από κόμματα της αντιπολίτευσης -εδώ και είναι ειλικρινής η λύπη μου- μια κριτική κατά 95% σε άλλα κόμματα της αντιπολίτευσης, άδικη και ατεκμηρίωτη κατά κανόνα και η μόνη αναφορά στην κυβέρνηση να είναι ότι κακώς απέσυρε η κυβέρνηση τον περί Δικαστηρίων. Παρακολούθησα πολύ προσεκτικά. Εύχομαι και ελπίζω ότι αυτή η εικόνα θα αλλάξει. Δεν πρέπει με κανένα τρόπο, άθελα ή ηθελημένα, να δίνουμε σωσίβια στην εικόνα που εκπέμπει αυτή η κυβέρνηση. Κανένας, νομίζω, που έχει πραγματική έγνοια, ειλικρινή έγνοια, για να προστατεύσει τους

δανειολήπτες, δεν πρέπει να προσφέρει, επαναλαμβάνω, άθελά του ή όχι σωσίβια. Το πρόβλημά μας το μεγάλο είναι ότι έχουμε να κάνουμε με μια κυβέρνηση που, όπως είπα, βρίσκεται στην υπηρεσία των λίγων προνομιούχων, στην υπηρεσία της τραπεζικής ασυδοσίας και αυθαιρεσίας. Και εκεί είναι που πρέπει να επικεντρωθούμε. Και εμείς θα μπορούσαμε να ασκήσουμε τούτη την ώρα κριτική για την άλφα ή βήτα πράξη ή ενέργεια κάποιου ή κάποιων κομμάτων της αντιπολίτευσης. Αυτό είναι το μείζων σήμερα; Αυτό περιμένει ο κόσμος να ακούσει; Την ώρα που έχουμε να κρίνουμε κατά πόσο θα προσφέρουμε ή όχι την ελάχιστη προστασία για ακόμη τρεις μήνες στους δανειολήπτες; Νομίζω πως όχι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Λουκαΐδη.

Ο συνάδελφος ο Κουλλά, έχει τον λόγο.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πράγματι έχουμε κουραστεί να προσπαθούμε να διατηρήσουμε τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και ενόσω θα υπάρχει μια συστημική, επικίνδυνη αντιπολίτευση θα κάνουμε αυτό το πράγμα, γιατί την πλήρωσαν άνθρωποι αθώοι και εμείς δε θέλουμε να την ξαναπληρώσει κανένας αθώος. Ο καταθέτης δεν παίρνει λεφτά, δίνει, ο δανειολήπτης παίρνει και έχει και ο ίδιος κάποιου είδους ευθύνη. Σε ό,τι αφορά την επιστολή της Κεντρικής Τράπεζας, αγαπητοί συνάδελφοι, πρέπει να σας πω ότι υπάρχει μια παρανόηση. Το τι μας λέει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι ότι πρέπει να προστατεύσουμε τους βιώσιμους δανειολήπτες, τις βιώσιμες εταιρείες και ότι αυτό βραχυπρόθεσμα βοήθησε τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Εμείς έννεν τούτο που πάμε να κάμουμε, εν' το ανάποδο τζιαι σωστά το ερμήνευσε το Υπουργείο Οικονομικών. Αυτοί οι οποίοι χρωστούσαν είναι πέραν των δύο ετών, άρα δεν έχουν καμία σχέση με την πανδημία και, αν δεν ήταν βιώσιμοι πριν το 2019, δεν είναι και σήμερα. Και προς απόδειξη τούτου να σας ενθυμίσω ότι, όταν κάναμε τη νομοθεσία για αναστολή των δόσεων, αυτοί που είχαν χάσει, κρίμα δηλαδή, τριάντα μέρες από το δάνειό τους, δεν ήταν να επιλέξιμοι, για να γίνει αναστολή των δόσεων τους και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι πιστή σε αυτή τη γραμμή. Θα διαβάσω μία πρόταση: «Για όσο διάστημα παραμένουν σε ισχύ σημαντικοί περιορισμοί της κυκλοφορίας...». Σήμερα υπάρχουν; «...για σκοπό του ελέγχου της πανδημίας». Η στήριξη της οικονομικής πολιτικής για την αποφυγή της πτώχευσης δυσμενώς επηρεαζομένων, αλλά βιώσιμων εταιρειών και της σημαντικής αύξησης της ανεργίας θα προστατεύσει τη βραχυπρόθεσμη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Εμείς κάνουμε ακριβώς το αντίθετο. Αναστέλλουμε τις εκποιήσεις γι' αυτούς που χρωστούσαν και ήταν μη βιώσιμοι πριν από την πανδημία ακόμα και τώρα που δεν έχουμε περιοριστικά μέτρα. Αγαπητοί συνάδελφοι...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Βγαίνει κάποιος να μιλήσει. Σας λέμε κάποιες αλήθειες. Παρακαλώ ακούστε. Εμείς ακούμε τόση ώρα, είστε έξι κόμματα, σας ακούμε κάθε φορά με υπομονή και ερχόμαστε να δώσουμε κάποιες απαντήσεις. Το διάβασα. Να το διαβάσετε προσεκτικά, να κατανοούμε πιστεύω τα ίδια πράγματα. Άρα, είναι ακριβώς... Και όντως δεν εξέφρασε γνώμη, γιατί ήταν μόνο για τρεις μήνες, αλλά μεταξύ κατεργαριών η ειλκρίνεια. Αν τους πούμε ότι ο λόγος που θέλουμε τρεις μήνες παράταση είναι για να αλλάξουμε εξ ολοκλήρου το πλαίσιο των εκποιήσεων -γιατί αυτό μας λέτε τόση ώρα- ε, να δούμε τι θα μας γράψουν!

Η Νομική Υπηρεσία μάς λέει ότι ο νόμος είναι αντισυνταγματικός. Δε θεωρώ ότι αυτό δεν πρέπει να το λαμβάνουμε υπόψη, όταν τίθεται γραπτώς ή επισήμως, γιατί δεν ήταν στη συζήτηση, γιατί ήταν πρόταση νόμου. Η Κεντρική Τράπεζα είναι ο αρμόδιος θεσμός για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Και αυτό δεν είναι έπεια πτερόντα, είναι με βάση τη νομοθεσία. Η Κεντρική Τράπεζα θέλει να διατηρήσει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και κατ' επέκταση, λέω, την οικονομική σταθερότητα, κάτι που δεν είχαμε το 2012-2013. Και εμάς, θέλω να επαναλάβω, η πρώτη μας προτεραιότητα είναι οι καταθέτες. Δε θέλουμε κανένας καταθέτης να χάσει ποτέ ξανά ούτε ένα σεντ. Και μας προειδοποιεί ο καθ' ύλην αρμόδιος θεσμός, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Δεν το λέω γι' αυτό.

Είναι και οι συνεπείς δανειολήπτες, που είναι πλειοψηφία, που επαναλαμβάνω ότι υπόκεινται σε ένα έξτρα κόστος, επειδή υπάρχουν μη εξυπηρετούμενα δάνεια στο σύστημα. Και είναι βεβαίως και οι νέοι, τα νέα ζευγάρια, ο νέος επιχειρηματίας, οι μικρές επιχειρήσεις που θέλουν να δανειστούν και θα τους το κάνουμε ολοένα πιο δύσκολο να μπορούν να δημιουργήσουν ή να αναπτύξουν την επιχειρησή τους ή το σπιτικό τους. Αυτό γίνεται. Με αυτά που λέω δε σημαίνει ότι δε χρειάζεται κοινωνική πολιτική, πως δεν υπάρχουν συνάνθρωποί μας που

χρειάζονται στήριξη. Αλλά κοινωνική πολιτική με το κράτος να το έχει ως προμετωπίδα του και εμείς επί αυτού συμφωνούμε και θα πιέσουμε την κυβέρνηση να στηρίξει αυτούς τους οποίους πρέπει με συγκεκριμένα κριτήρια. Και ήδη, αγαπητοί συνάδελφοι, το Σχέδιο «Εστία» έχει αποδείξει πως οι μισοί που έκαναν αίτηση είχαν άλλα περιουσιακά στοιχεία, είχαν υψηλά εισοδήματα, είχαν ακίνητη περιουσία. Οι μισοί, αλλά και αυτό πρέπει να το έχουμε στα υπόψη μας. Υπάρχει κι αυτός ο σχεδιασμός με την ΚΕΔΙΠΕΣ, ο οποίος θέλουμε να προχωρήσει και θα πιέσουμε, για να προχωρήσει το συντομότερο, για να προστατεύσουμε στοχευμένα ως κοινωνική πολιτική, που είναι το αντίθετο του «στοχευμένα» που εννοεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εννοεί τους «καλούς» και εμείς εννοούμε -και είναι σημαντική αυτή η διάκριση, να την κατανοήσουμε- αυτούς που πραγματικά δεν μπορούν να πληρώσουν τα δάνειά τους. Αυτό είναι κοινωνική πολιτική.

Σχετικά με τον Περί Δικαστηρίων Νόμο, κοιτάζτε, εμείς είμαστε υπέρ, η κυβέρνηση το έφερε, αλλά όχι μια άλλη νομοθεσία που έκτισε η αντιπολίτευση. Να κάνετε πρόταση νόμου, αν θέλετε, να «αλλάξετε τα φώτα» της νομοθεσίας, να ανατραπεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα, για να υπάρχει κάποιος άλλος να έχει αυτή την ευθύνη. Αλλά και πάλι, μεταξύ κατεργαρίων ειλικρίνεια! Αν πούμε σ' αυτό τον νόμο ότι δίνουμε σε όλους το δικαίωμα, όχι στις ευάλωτες ομάδες, σε όλους, να παν δικαστήριο και να αμφισβητήσουν το ποσό, πέστε μου ποιος δε θα το κάνει; Ποιος δανειολήπτης δε θα το κάνει, για να καθυστερήσει την εκποίηση; Αλλά ούτως ή άλλως θα τεθεί νοκ-άουτ το δικαστικό σύστημα και θα πάει άλλα έξι-εφτά χρόνια. Αυτό θα γίνει, αν δε γίνει μεταρρύθμιση του νομικού μας συστήματος, που όλοι θέλουμε να γίνει. Αλλά, λέω, μεταξύ κατεργαρίων ειλικρίνεια! Δε χρωστώ €500.000, χρωστώ €450.000, δικαιούμαι να πάω δικαστήριο. Ε, θα παν όλοι. Γι' αυτό είπαμε επιλεκτικά να παν αυτοί που πρέπει να τους στηρίξουμε. Ο νόμος του 2018, ας είμαστε ειλικρινείς, πότε εφαρμόστηκε; Το '19 τον αλλάξαμε τζιαι τον Μάρτη του '20 υπάρχουν αναβολές εδώ και τόσο καιρό. Ε, δεν εφαρμόστηκε αυτός ο δρακόντειος νόμος. Ακόμα στην πράξη δεν έχει...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Οραία, το επικύρωσε το δικαστήριο, κύριε Λουκαΐδη. Το λοιπόν, διαμαρτύρεστε, επειδή δε θέλετε να ακούγονται αυτά που λέω! Κάθε λλίον σας ακούω να πετάγεστε στη μέση. Ε, ακούστε επιτέλους! Άλλο είναι οι τρεις μήνες και άλλο τον Απρίλιο, που είχαμε εγκλεισμό και περιοριστικά μέτρα, και άλλο είναι σήμερα, που δεν υπάρχει κανένας τομέας της οικονομίας που είναι κλειστός. Ήταν ίδιες επιδημιολογικά οι συνθήκες και τα περιοριστικά μέτρα τον Απρίλιο με σήμερα; Καμία σχέση!

Σχετικά με την πώληση δανείων, κοιτάζτε, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι κάτι που γίνεται -να το ψάξετε- γίνεται καθημερινά. Δισεκατομμύρια δάνεια πωλούνται σε χρηματιστήριο με επενδυτικά ταμεία ή όπως θέλετε ονομάστε το. Σε όλη την Ευρώπη, σε όλες τις Ηνωμένες Πολιτείες, σε όλες τις χώρες που έχουν αναπτυγμένο τραπεζικό σύστημα υπάρχει αγορά πώλησης δανείων, όχι μόνο μη εξυπηρετούμενων, αλλά και εξυπηρετούμενων δανείων, γιατί ανακτά η τράπεζα ρευστότητα, για να ξαναδανείσει. Κι αυτό γίνεται καθημερινά σε όλες τις χώρες! Δεν ξέρω γιατί εμείς πρέπει να δαιμονοποιήσουμε κάτι που γίνεται καθημερινά σε όλες τις αναπτυγμένες οικονομίες του κόσμου. Αντίθετα, θα έλεγα ότι η πώληση δανείων βοήθησε στην αναβάθμιση της οικονομίας. Να μπορούμε να δανειζόμαστε με χαμηλά επιτόκια και να στηρίζουμε την οικονομία και αυτούς που χρειάζονται τη στήριξή μας.

Τζιαι το κούρεμα... Επικαλείστε το κούρεμα. Μα, το κούρεμα τι ήταν; Τα λεφτά του καταθέτη που έγιναν μη εξυπηρετούμενα δάνεια, που δεν μπορούσαν να ανακτηθούν. Δεν πρέπει να τα επικαλούμαστε και τα δύο. Αυτό ήταν το κούρεμα. Απότοκο του αλόγιστου δανεισμού και από πλευράς τραπεζών και από πλευράς δανειολήπτη και επομένως δεν μπορούσαν να ανακτηθούν και, αφού δεν μπορούσαν να ανακτηθούν, οι τράπεζες δεν ήταν βιώσιμες και έγινε το κούρεμα.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Σε ό,τι αφορά τις υπερχρεώσεις, κοιτάζτε, κάναμε έναν καλό θεσμό, αυτόν του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, ακριβώς για να μπορούν να προσφύγουν όλοι οι δανειολήπτες. Αυτό τον θεσμό τον ενεργοποίησε η δική μας κυβέρνηση το 2014 και δίκαιωσε πάρα πολλούς δανειολήπτες, αφού όντως υπήρχαν υπερχρεώσεις. Και θέλω να πιστεύω ότι έτσι η τράπεζα περιορίζεται, αυτοπεριορίζεται, στις υπερχρεώσεις, αφού πράγματι στα παλιά χρόνια οι τράπεζες ήταν εντελώς ανεξέλεγκτες. Αυτή η Βουλή ψήφισε για παράδειγμα ένα πλαφόν 2% στην υπερχρέωση. Διευρύναμε και τα όρια του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, για να μπορεί να ελέγχει και μεγαλύτερα δάνεια ακόμα.

Και θέλω να πω, επειδή ο κ. Λουκαΐδης είπε και για γενικότερα ζητήματα οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, ε, πραγματικά, αν δεν κάναμε όσα κάναμε από το '13 μέχρι το '19, που δεν ακούγαμε το ΑΚΕΛ -και ευτυχώς που δεν το ακούγαμε- θα μπορούσαμε σήμερα να στηρίζουμε αυτούς που πρέπει εδώ και ενάμιση χρόνο σχεδόν; Ή είναι εκεί, κύριε Λουκαΐδη, που θα πεινούσαν οι χαμηλοσυνταξιούχοι, που τους δώσαμε αύξηση; Όχι εμείς. Είναι εκεί που θα έμεναν άνεργοι εργαζόμενοι, είναι εκεί που θα υπήρχαν μειώσεις μισθών, είναι εκεί που ο απλός άνθρωπος πράγματι θα είχε σοβαρό πρόβλημα! Αλλά, επειδή κάναμε αυτά που κάναμε από το '13 μέχρι το '19, επειδή ακριβώς δεν εφαρμόσαμε αυτά τα οποία εσείς θα θέλατε να εφαρμόσετε, μπορούμε σήμερα να στεκόμαστε ζωντανοί και να στηρίζουμε τους ανθρώπους που πρέπει! Και θα επαναλάβω για άλλη μια φορά πως εκτός από κοινωνική πολιτική, που θέλουμε και εμείς και κάναμε και τη διευρύναμε όλα αυτά τα χρόνια, προτεραιότητά μας είναι οι καταθέτες, οι εκατοντάδες χιλιάδες καταθέτες, οι συνετείς

δανειολήπτες, που και αυτοί έχουν ένα κόστος, που είναι η πλειοψηφία, καθώς και το γενικότερο όφελος της οικονομίας, για να μπορούν οι νέοι να δανείζονται, να δημιουργούν και να παράγουν!

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λοιπόν, να ευχαριστήσω την αναπληρώτρια διευθύντρια της Βουλής, την κ. Τασούλα Ιερωνυμίδου, για τη διόρθωση που ζήτησε ο κ. Άριστος Δαμιανού. Έγινε στην έκθεση και έχει διανεμηθεί.

Κύριε Θεοπέμπτου, να σας παρακαλέσω να βοηθήσετε λίγο εδώ το προεδρείο, για να μιλήσω από το βήμα;

Α, κατέφθασε από την Κεντρική Τράπεζα και η επιστολή, για να διανεμηθεί στους συναδέλφους. Να κάνετε λίγη υπομονή να φροντίσουν οι υπηρεσίες να εκτυπωθεί.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Την έχουμε δει από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Την έχουμε δει από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, έντzie έχουμε τηλεόραση δαμαί. Δαμαί θα γίνονται οι διαδικασίες κατά το πρόπον και το δέον.

Το λοιπόν, κύριε Θεοπέμπτου, είσαι παρών;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ναι, ναι, τωρά θα σας τη διανείμω.

(Στο σημείο αυτό τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.)

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πάντως, πρέπει να ευχαριστήσω άπαντες για όσα σπουδαία ακούστηκαν σήμερα από την ολομέλεια της Βουλής. Και εισηγούμαι στο σώμα το συντομότερο δυνατό να εγγραφεί στο Κεφάλαιο Τέταρτο το θέμα της οικονομίας του τόπου κι όλων αυτών των πρακτικών που εφαρμόζονται, διότι είμαι βέβαιος ότι όλοι οι βουλευτές είναι ακροατές και συμπάσχουν με τα δεινά της οικονομίας. Άρα, είναι κρισιμότατο το ζήτημα ότι πρέπει να εγγραφεί το θέμα, να γίνουν συζητήσεις και να ακουστούν απόψεις και να ληφθούν μέτρα επιτέλους!

Η εντύπωση που είναι δημιουργημένη είναι η εξής: Παρά τη μεγάλη προσπάθεια που κατέβαλε ο συντοπίτης μου, ο βουλευτής της συμπολιτεύσεως κ. Κουλλά, να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα, νομίζω ότι δεν μπορεί να ανατρέψει την τραγική πραγματικότητα και όσα ατράνταχτα επιχειρήματα ακούστηκαν σ' αυτή την αίθουσα. Και είπε έτσι πολύ εύστοχα ο συνάδελφος ο Κουλλά «μα, τα δάνεια πωλούνται στα χρηματιστήρια της Αμερικής, της Ευρώπης...».

Καλά, κύριε Κουλλά, με όλο τον σεβασμό και την αγάπη που σου έχω, ξέρεις καμιά χώρα του κόσμου που εμπήκαμε μέρα μεσημέρι και εκλέψαμε τις καταθέσεις του κόσμου διά του περιβόητου κουρέματος; Αν ανατρέξεις από τα βάθη της ιστορίας άχρι ημερών, δε θα βρεις τέτοιο απαράδεκτο και εγκληματικό παράδειγμα! Και να σου πω ένα παράδειγμα απλό: Ένας -ξέρετε, οι τράπεζες...- επήρε δάνειο €350.000, για να κτίσει το σπίτι του. Και λέει του «να σου κάμουμε δάνειο και βάλε τις καταθέσεις σου, τις €350.000, εις αντάλλαγμα». Δηλαδή είχε κατάθεση €350.000, είπεν τους «εννά χρησιμοποιήσω τες €350.000 να κτίσω σπίτι» και είπαν του «όι, είναι να τες... Τούτη έν' η κατάθεσή σου. Να βάλουμε ως αντίκρισμα το γραμματίό σου και να σου δώκουμεν δάνειο». Τέχνες των τραπεζών! Εντάξει, καμπόσοι καλοκάγαθοι εδέχονταν. Ήρτεν το κούρεμα, εκουρέψαν του την κατάθεση που του εδανείσαν κι έμεινέν του το δάνειο. Καλά, ξέρεις καμιά χώρα που συμβαίνουν τέτοια εγκληματικά... Από μέρους ποιου; Του κράτους!

Και λέω μετά λόγου γνώσεως ότι στο τέλος αυτή η διακυβέρνηση μετατράπηκε σε ατζέντη των τραπεζών. Κι ένας συνάδελφος είπε, πολύ προσφυώς, ότι οι τράπεζες έγιναν θηρία. Όι μόνο θηρία, άγρια θηρία! Και πρέπει η Κεντρική Τράπεζα να 'ρτει να τσιακκάρει αν τούντα ταμεία όλα λειτουργούν σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, έστω κι αυτή την κολοβή που εκάμαμεν. Ξέρετε κανένα κράτος που εστέρησε από τους πολίτες του την πρόσβαση στη δικαιοσύνη; Κι είπε πολύ εύστοχα -και σε συγχαίρω για την ειλικρίνειά σου, κύριε Κουλλά- λέει «εσύραμεν τα δικαστήρια έξω, γιατί αργούν». Καλά, αν αργούν τα δικαστήρια, αθεόφοβοι, πρέπει να τους αποκλείσουμε από τα δικαστήρια; Ξέρετε καμιά ευνομούμενη χώρα που κάμνει αυτή την απαράδεκτη ενέργεια;

Αυτό επράξαμε εδώ! Και είναι κραυγαλεότητες! Και λέει, άκου, οι δικαστές τωρά, διότι ούτε το δικαστικό σύστημα εστάθη στο ύψος των περιστάσεων... Δηλαδή ήταν συνταγματικό το κούρεμα; Λέει το σύνταγμα...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, επί προσωπικού, αν μου επιτρέψετε...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε ελέησον, ακατάχνωτα, πε μου ό,τι θέλεις!

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Θεωρώ ότι είναι άκομπο, όταν ολοκληρώθηκαν οι ομιλίες, όταν το Δημοκρατικό Κόμμα είχε τους περισσότερους ομιλητές, επί προσωπικού να αναφέρεστε σε εμένα για τα όσα είπα, για να πείτε ακριβώς τα αντίθετα. Ε, προς τι υπήρχαν άλλοι ομιλητές προηγουμένως;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Κουλλά, ευχαριστώ.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Θα χρειαστεί...

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εντάξει. Επειδή με ξέρεις αρκετά καλά, πόννα στραφώ στο προεδρείο, εννά σου δώκω τον λόγο να μιλάς, ώστι να βουτηχτεί ο ήλιος! Εν θα αδικήσουμε κανέναν, μην ανησυχείς επί τούτου, α!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ονούφριο Κουλλά)

Κύριε Κουλλά, σε παρακαλώ, σε παρακαλώ πολύ, μη μου λες τέτοια επιχειρήματα, διότι...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Αν μου δώσετε τον λόγο, δεν υπάρχει πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εδιάκομές με, άκουσά σε και θα πάρεις τον λόγο να μιλάς, μέχρι να κράξουν οι πετεινοί! Όι να μου λες εννά απαντήσω ποπάνω σου να σου γελάσω... Γιατί; Έν' απού γελάσει ο καθένας;

Ευχαριστώ, κύριε Κουλλά. Παρ' τη θέση σου και δαμαί έν' δημοκρατικό το σύστημα, το προνοεί το άρθρο του συντάγματος, θα γίνονται συζητήσεις εφ' όλης της ύλης, για να ακούονται όλες οι απόψεις. Η δουλειά της Βουλής έν' τούτη. Ούτε περιορισμούς δέχομαι, τουλάχιστον αν κάτω πα στην καρέκλα. Άρα, κόμμα ράμμα!

Το λοιπόν...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ονούφριο Κουλλά)

Κύριε Κουλλά, σε παρακαλώ! Έντζιε ενοχλεί με να με διακόπτεις δηλαδή. Τανάς μου, αν θέλεις.

Αυτά που συμβαίνουν στη χώρα μας είναι κραυγαλέα και απαράδεκτα. Μια ολόκληρη κυβέρνηση έχει μετατραπεί σε ατζέντη των τραπεζών! Και οι τράπεζες, σας παρακαλώ, ποια πρακτική εφαρμόζουν; Άκου τέχνη! Μεταθέτουν τους υπαλλήλους κάθε μέρα, τηλεφώνάς, εν απαντά κανένας, αυτοί που ζητούν, προκηρύσσουν... Ας πούμε εννά κάμουν αναδιρθώσεις... Έν' πιο εύκολο να βρεις τον Πάπα της Ρώμης ή τον Μπάιντεν παρά να βρεις τον τραπεζίτη! Και τους αντικαθιστούν επί καθημερινής βάσεως. Και ηύραν καμπόσους έτσι 'πού τούτους των ταμείων, τους βαρβάτους, και, αν τον έβρεις να του μιλήσεις τηλεφώνα μου! Αυτήν τη δουλειά κάμνουν οι τράπεζες. Και καλώ τον κ. Ηροδότου της Κεντρικής Τραπεζής -πληρώνεται αρκετά καλά 'πού το κράτος- να μαζέψει τον νου του και να κατεβεί κάτω να δει έντα μ' 'πού κάμνουν τούτοι οι κύριοι! Και τούτα τα ταμεία όλα έχουν νομιμότητα ή έν' ταμεία τα οποία γίνονται και πίσω έν' οι τραπεζίτες; Τι κάμνει η Κεντρική Τράπεζα;

Κυρία Ερωτοκρίτου, να γράψεις θέμα και να πιάσετε δουλειά!

Τώρα να πάμε, σας παρακαλώ...

Κύριε Κουλλά, άκουστο τζιαι τούτο. Να πω το όνομά σου, με όλο τον σεβασμό. Όταν ψηφίσαμε τον νόμο πριν από τις εκλογές, γιατί είχαμε εκλογές, άκου τι εκάμετε. Είπαμε ότι η μικρομεσαία επιχείρηση που έχει δέκα εργαζομένους τζιαι κάμνει είσπραξη €2 εκατομ. αναστάλθηκαν τα χρέη της. Για την πρώτη κατοικία έν' €500.000 και για τα αγροτεμάχια -πάεις στα Κοτσινοχώρκα- ένας που έσαι τριάντα σκάλες εν κάμνει €250.000 στα Κοτσινοχώρκα που δίπλα έν' τουρισμός; Ήταν €250.000, τις €250.000 εκάμαμέν τις €100.000, τα €2 εκατομ. εκάμαμέν τα €750.000 και τα αγροτεμάχια, αθεόφοβοι, εκάμετέ τα €100.000! Καλά, ξέρεις κανένα κτήμα που έν' καμιά πενηντακά σκάλες τζιαι κάμνει παρκάτου από €100.000; Είντα μ' 'πού τούτη η λογική; Δηλαδή και τι

σταθερότητα χρηματοπιστωτική εννά έχεις, άμα τους αγρότες σου, άμα τους κτηνοτρόφους σου, άμα τον απλό λαό τον καταστρέφεις; Εννά μείνετε στους τραπεζίτες, εις υγιάν σου, γεια σου; Μα, είναι μ' πού τούτη η κατάσταση;

Το λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, τα πράματα εχάσαν τη διαδρομή τους και είναι καιρός επιτέλους τούτο το σώμα, το οποίο ενήργησε όπως ενήργησε τούντα τα χρόνια, να άρει τις αμαρτίες του και να μπει μπροστάρης, όχι για να αδικήσουμε το κράτος, όχι για να αδικήσουμε τις τράπεζες, αλλά να μπουν σε τάξη. Και, όταν έγινε το κούρεμα... Καλά, εμείς είμαστε υπεύθυνοι για τις ιδιωτικές τράπεζες; Είσιε νόμο περί Εκκαθαρίσεως. Μια τράπεζα εν πάει καλά, να πατίσει και να γίνει εκκαθάριση. Ποιος σας εκάλεσεν εσάς να σώσετε το σύστημα; Καλά, εσώσαμε το σύστημα, σήμερα εσώσαμε το σύστημα και, αντί οι τραπεζίτες να συνέλθουν με όλα αυτά τα δισεκατομμύρια που πήραν και να συνεργαστούν με τον κόσμο, εγινήκαν οι διώκτες των πολιτών και των περιουσιών τους! Μα, εν το καταλαβαίνετε δηλαδή; Και να μου λες εννά κάμεις χρηματοπιστωτική σταθερότητα; Πούντην σταθερότητα; Μα, εν σας τηλεφωνούν εσάς; Εν ακούετε είναι μ' πού γίνεται; Έν' τραπεζικό σύστημα που έχουμε ή ο Αλή Μπαμπά με τους σαράντα κλέφτες δαμέσα;

(Γέλια)

Το λοιπόν, τούτων λεχθέντων, ευχαριστώ πολύ και, κύριοι συνάδελφοι, πριν να εγκαταλείψω το βήμα, θέλω να σας παρακαλέσω, τουλάχιστον όσον αφορά το Δημοκρατικό Κόμμα -έχουμε την αντιπρόεδρο δαμαί- θα εγγράψουμε θέμα στο Κεφάλαιο Τέταρτο και θέλω τη συνδρομή απάντων και να έρθουμε δαμαί, να πω της Προέδρου της Βουλής να συγκαλέσει έκτακτα τη Βουλή, και να κάσουμε δαμαί να βρούμε τις λύσεις, όι να μου λέτε «εννά κάμουμε σταθεροποιητικό σύστημα»!

Ευχαριστώ πολύ.

Εννά κάτσω κάτω, κύριε Κουλλά, και έλα πάνω.

(Στο σημείο αυτό ο προεδρεύων της συνεδρίασης επανέρχεται στην έδρα του.)

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Εν χρειάζεται να επανέλθω στο βήμα, κύριε Πρόεδρε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...με όλο τον σεβασμό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένας, ένας.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλά, αγαπητοί συνάδελφοι, επειδή μας βλέπει τζιαι ο κόσμος, εδώ πέρα υπάρχουν κανόνες, υπάρχει πρακτική, ακολουθήθηκε... Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι να σου πω ότι στο τέλος... Άρχισες καλά, αλλά παραβιάσες αυτά που συμφωνήσαμε, γιατί είπαμε ότι υπάρχει συγκεκριμένος χρόνος, συγκεκριμένος αριθμός βουλευτών που θα μιλήσουν, είπαμε ότι θα ακολουθηθεί μια συγκεκριμένη σειρά. Έχω την εντύπωση ότι το δευτερόλεπτο που ομιλούσες και αφ' ης στιγμής σε αντικαθιστούσε ο κύριος Θεοπέμπτου δεν προηόδρευες της Βουλής, άρα έπρεπε να ομιλήσεις εις τη σειρά σου τζιαι στον χρόνο που σου είχε δοθεί, πέραν του γεγονότος ότι οι επιθέσεις όλες στρέφονταν σε μία και μόνο πλευρά.

Ταπεινά λέω ότι αποδεχόμαστε την εισήγηση που κατέθεσες να εγγραφεί το θέμα στο Κεφάλαιο Τέταρτο της κυπριακής οικονομίας. Όλα τούτα τα χρόνια πράγματι πέρασε από Λαιστρυγόνες και Κύκλωπες, αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, και ευτυχώς που υπήρξαν κάποιοι να κρατήσουν τα μπόσικα και να μας οδηγήσουν έστω σε ένα απάνεμο λιμάνι. Όμως έχω την εντύπωση ότι έχει δικαίωμα ο κ. Ονούφριος Κουλλά τουλάχιστον να απαντήσει σε εκείνα τα οποία έχετε πει και ήταν σε άμεση σχέση και συνάφεια με τον αγαπητό μου συνάδελφο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λουκαΐδη, ένα λεπτάκι...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επιτρέμετέ μου, σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Με όλο τον σεβασμό, εν ηξέρω πόσο παραβιάστηκε τζείνο που είπαμε ή αυτοδεσμευθήκαμε τελικά...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εν ηξέρεις; Ξέρεις.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ξέρω. Πόση ώρα μιλούσε ο κ. Κουλλά; Κρατούσα ώρα. Διπλάσιο από τον χρόνο που είχατε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Σοβαρομιλάς τώρα;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τζιαι απάντησε σε ό,τι νόμιζε ότι μπορούσε να απαντήσει...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Το άθροισμά μας λιγότερο από εσάς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, εισήγησή μας...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Είχα τζιαι εγώ χρόνο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Η εισήγηση του ΑΚΕΛ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ακούω σας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έχουμε συγκεκριμένη διαδικαστική εισήγηση, την οποία σας καλούμε να θέσετε, αν κάποιος άλλοι θέλουν να μιλήσουν, σε ψηφοφορία, κατά πόσο ολοκληρώθηκε η συζήτηση. Εμείς λέμε ότι ολοκληρώθηκε. Εάν το σώμα κρίνει ότι ολοκληρώθηκε, να προχωρήσουμε, να ψηφίσουμε επί της αναπομπής, διαφορετικά, αν ξαναζητηθεί ο λόγος, θα ζητήσουμε τζιαι εμείς τον λόγο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...τζιαι θα ξαναξεκινήσουμε τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έσειε εκατό πράματα που είπε ο κ. Κουλλά που θέλουμε να απαντήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Λουκαΐδη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κουλλά, ένα λεπτάκι, σας παρακαλώ.

Ο κ. Τορναρίτης...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Αναφέρθηκε το όνομά μου δεκαπέντε φορές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κουλλά, σε παρακαλώ, ένα δευτερόλεπτο!

Ο κ. Κουλλά έχει το κάθε δικαίωμα να απαντήσει, διότι ανέφερα το όνομά του δεκαπέντε φορές...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Δεκατέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, σας παρακαλώ!

Και ο κ. Τορναρίτης δε χρειάζεται όμως να μου κάμει τον δικηγόρο, διότι εκ προοιμίου είπα ότι πρέπει να απαντήσει ο κ. Κουλλά.

Και να έχεις υπόψη σου, κύριε Τορναρίτη, ότι εν εκάμαμε καμιά συμφωνία! Το σύνταγμα προνοεί και το είπα εξ υπαρχής, αφού ακούστηκαν δημοκρατικώς τω τρόπω όλες οι απόψεις, σας είπα τι θα εφαρμοστεί. Έντζιε έκαμα κάποια αυθαιρεσία, εφάρμοσα τι προνοεί το σύνταγμα. Αν θέλετε να τ' αλλάξουμε τούτο νομίζω είναι η καρδιά της δημοκρατίας τούτο το άρθρο, το 73.7. Αν θέλετε τούτο να το αλλάξετε, εγώ θα είμαι αντιμέτωπός σας.

Άρα, θα έχει τον λόγο ο κ. Κουλλά να μου απαντήσει και θα πάμε στην ψηφοφορία. Αν θέλετε να μιλήσει και κάποιος άλλος συνάδελφος έντζιε βουρά μας κανέναν. Η ανεργία καλπάζει, πού εννά πάτε; Έν' καλός ο τόπος μας δαμαί, να συζητούμε ως αύριο δαμαί, αν θέλετε!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εγώ να απαντήσω στον κ. Κουλλά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλό, ευχαρίστως.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε πει -και, κύριε Λουκαΐδη- ότι ο αγαπητός συνάδελφος ο κ. Κουλλά θα απαντήσει στα επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σωστό, κύριε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ποια επί προσωπικού είσιε, ρε Νίκο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λουκαΐδη, σας παρακαλώ.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θα ακούσετε και θα κρίνετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Τορναρίτη, σας παρακαλώ!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Κύριε Λουκαΐδη, μα, έντζιε έππεσε το μέλι μες στο ζάχαρη!

Απάντα, κύριε.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βοηθάς.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Δε θέλω σε καμιά περίπτωση να επαναλάβω τα όσα είπαμε, τα οποία πιστεύουμε ακράδαντα και βασίζονται σε μια οικονομική λογική και επιστημονική προσέγγιση. Θεωρώ ακριβώς ότι απλώς να λέμε πρακτικές εμπειρίες ένθεν τούτο το οποίο έν' το καλό για το μέλλον τζιαι για τα όσα λέμε εμείς μη μας αποδίδετε καμία σκοπιμότητα. Η προσπάθειά μας είναι να μη ξαναγίνει ποτέ ξανά κούρεμα, το οποίο σας ενόχλησε και που θεωρώ πως δεν έπρεπε να γίνει και πως ίσως έπρεπε να αποδεχτούμε την πρώτη πρόταση και ότι ακριβώς δεν υπήρχε καθαρό μυαλό ούτε σε εκείνη τη στιγμή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Απαντάτε επί προσωπικού, αντιλαμβάνομαι.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Λουκαΐδη, προσπαθώ να απαντήσω στις σκοπιμότητες ενδεχομένως που μας αποδίδονται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν έχετε λίγη υπομονή, κύριε Λουκαΐδη, εννά τελειώσει ο συνάδελφος, έν' σύντομος πάντα.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Ένα λεπτάκι, κύριε Λουκαΐδη.

Εγώ δεν είμαι καταθέτης, είμαι δανειολήπτης, δεν υπάρχει καμία σκοπιμότητα. Μας ενδιαφέρει αυτό το πράγμα. Δεν έχουμε κάτι το οποίο πρέπει σώνει και καλά να μας αποδίδονται σκοπιμότητες ούτε είναι τζιαι θέμα φιλοσοφίας. Κατά τη δική μας άποψη το κούρεμα έπρεπε να αποφευχθεί. Έγινε, δημιούργησε όντως μεγαλύτερα προβλήματα απ' ό,τι θα δημιουργούσε διαφορετικά η οικονομική κρίση και αυξήθηκαν έτι περαιτέρω τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Εμείς αυτό τον φαύλο κύκλο δεν τον θέλουμε. Θέλουμε ακριβώς, όταν λέμε να διατηρήσουμε τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, που δεν το λέω εγώ δηλαδή, το λέει ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, η Κεντρική Τράπεζα, ο καθ' ύλην αρμόδιος θεσμός, εννοούμε αυτό το πράγμα, να αποφύγουμε τις περιπέτειες του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατανοητό.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Λουκαΐδη, έχετε ένα δευτερόλεπτο. Εν θέλω να σε περιορίσω, μπορεί να μιλήσεις με την ησυχία σου. Θέλεις πάνω, κάτω, απ' εκεί; Πέστε μου. Όι, όι όπως θέλει, εν υπάρχει πρόβλημα, δαμαί έχουμε ευχέρεια.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κύριε Κουλία, νομίζω αρέσκει σου να προεδρεύεις!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρία Χαραλαμπίδου, σε παρακαλώ πολύ!

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Νομίζω αρέσκει σου να προεδρεύεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρία Χαραλαμπίδου, σε παρακαλώ πολύ! Που 'ννά σε βάλουμε επιστάτη της Βουλής, να έρθεις εδώ να μας εξηγήσεις!

(Γέλια)

Σε παρακαλώ πολύ! Τέλεια πρώτα πρέπει να ζητάς τον λόγο, όταν απευθύνεσαι στον Πρόεδρο της Βουλής. Είτε σου αρέσει είτε όχι, προεδρεύω του σώματος!

(Μη ευκρινή σχόλια από την κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου)

Κυρία Χαραλαμπίδου, σου αφαιρώ τον λόγο!

Έχεις τον λόγο, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αισθάνομαι όπως αισθανόμουν πριν, ότι η συζήτηση έχει ολοκληρωθεί. Μπορώ να απαντήσω ένα ένα αυτά που επιχείρησε να δώσει ως απαντήσεις ο κ. Κουλλά στην τεκμηριωμένη κριτική που ακούστηκε απ' όλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης. Δε θα το κάμω, να μείνω σε τούτο. Ετέλειωσεν την ομιλία του, την τελευταία του παρέμβαση, λέγοντάς μας ότι η στάση μας σήμερα, η στάση τους δηλαδή, καθορίζεται από την προσπάθειά μας να αποφύγουμε νέο κούρεμα. Μας λέει ο κ. Κουλλά ότι, αν δώσουμε αλλό τρεις μήνες μετά από την προηγούμενη περίοδο αναστολή των εκποιήσεων, οι τρεις μήνες θα διακινδυνεύσουν να πάμε σε κούρεμα. Δέκα χρόνια κουρεύουν μισθούς, κουρεύουν συντάξεις, αυτή ήταν... Έν' τούτα που σας ελέαμεν προφανώς να κάμετε, να κουρέψετε τους μισθούς, τις συντάξεις, τις κοινωνικές παροχές, κύριε Κουλλά, τζιαι εσείς εκάμετε το αντίθετο και δε μας ακούσατε!

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μας λέει όμως ότι τόσο πετυχημένη είναι η οικονομική τους πολιτική τα τελευταία δέκα χρόνια, τόσο εξαιρετικά, θαυμάσια είναι που εξελίσσονται τα πράγματα στην οικονομία, τόσο έχουν καταφέρει να ενισχύσουν τον χρηματοπιστωτικό τομέα μετά 'που δέκα χρόνια που πίνουν το αίμα του κόσμου, που κρέμεται 'που μια κλωστή ο χρηματοπιστωτικός τομέας, που θα εξαρτηθεί νέο κούρεμα -αυτό είπε τωρά- εάν πάμε να παρατείνουμε ακόμα τρεις μήνες την αναστολή των εκποιήσεων για την κύρια κατοικία και τη μικρή επαγγελματική στέγη. Ακούν είντα μ' που λεν!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ακούν είντα μ' που λεν!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πάρα πολύ.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Λουκαΐδη, δεν είπα αυτό και απάντησα γενικότερα στην απόδοση σκοπιμότητας.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, να τελειώσει! Τελειώνει, μη βιάζεστε!

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Δεν είπα σε καμία περίπτωση αυτό. Αλλά εν πάση περιπτώσει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα μπει σε ψηφοφορία τωρά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Αλλά μπορεί εμείς να κομπάζουμε για τη δεκαετία...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και λίγο σεβασμό προς τους υπολοίπους...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Εσείς μπορείτε να κομπάζετε για τη δική σας πενταετία δηλαδή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κουλλά.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο τον σεβασμό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Συγγνώμη, και λίγος σεβασμός προς τους άλλους συναδέλφους νομίζω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα σε ψηφοφορία.

Αγαπητοί συνάδελφοι, πόσοι τάσσονται υπέρ της αποδοχής της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

Συμπεριλάβετε και τον κ. Κώστα και εμάς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αποχές;

Να καταμετρηθούν οι αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τρεις ψήφους εναντίον, έντεκα υπέρ και έξι αποχές, η αναπομπή απορρίπτεται.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ωρα λήξης: 1.48 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αλαμπρίτης Πρόδρομος

Γεωργίου Νίκος

Κάρουλλας Γιώργος

Κουλλά Ονούφριος

Μαυρίδης Μάριος

Ορφανίδου Σάβια

Πάζαρος Χαράλαμπος

Σούπερμαν Θεοδώρου Ρίτα

Σύκας Νίκος

Τορναρίτης Νίκος

Τσιρίδου Φωτεινή

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Μαρίνα
Δαμιανού Άριστος	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Καυκαλιάς Αντρέας	Φακοντής Βαλεντίνος
Κέττηρος Νίκος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κουκουμάς Γιώργος	Χριστόφιας Χρίστος
Κώστα Κώστας	Χριστοφίδης Χρίστος
Λουκαΐδης Γιώργος	

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Παντελίδης Χρύσης
Κουλίας Ζαχαρίας	Σαββίδης Χρύσανθος
Λεωνίδου Πανίκος	Σενέκης Χρίστος
Μυλωνάς Παύλος	

ΕΛΑΜ

Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Χρίστου Χρίστος
Ιωάννου Σωτήρης	

ΚΣ ΕΔΕΚ

Αποστόλου Ανδρέας	Σιζόπουλος Μαρίνος
Ευσταθίου Κωστής	

ΔΗΠΑ

Γιακουμή Μιχάλης	Τρυφωνίδης Αλέκος
------------------	-------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Παπαδούρης Σταύρος
-----------------------	--------------------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021», συζήτηση (Νίκος Τορναρίτης, Γιώργος Λουκαΐδης, Παύλος Μυλωνάς, Μαρίνος Σιζόπουλος, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Ονούφριος Κουλλά, Άριστος Δαμιανού, Σταύρος Παπαδούρης, Αλέκος Τρυφωνίδης, Κωστής Ευσταθίου, Σωτήρης Ιωάννου, Χρύσης Παντελίδης, Σάβια Ορφανίδου, Χρύσανθος Σαββίδης, Ζαχαρίας Κουλίας) και απόρριψη της αναπομπής.

[Στις 14 Σεπτεμβρίου 2021 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη της πρώτης συνεδρίας της Πρώτης Συνόδου της Δωδέκατης Βουλευτικής Περιόδου:

Η Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι η ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την Πέμπτη, 16 Σεπτεμβρίου, στις 3.00 μ.μ., έχει ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.138-2021).
2. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση των ακόλουθων καταλόγων:
 - α. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περι

Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια
Υπηρεσία Νόμων του 998 έως 2021.

(Αρ. Φακ. 15.15.002).

- β. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν και για την πλήρωση των οποίων διεξάγεται γραπτή εξέταση από την Ειδική Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2021.

(Αρ. Φακ. 15.15.002).

- γ. Κατάλογος θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία για τις οποίες απαιτείται ως βασικό προσόν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την Κλίμακα Α8 του κυβερνητικού μισθολογίου και για την πλήρωση των οποίων θα διεξάγεται ειδική γραπτή εξέταση από τις οικείες Συμβουλευτικές Επιτροπές, αλλά η αξιολόγηση για επιλογή γίνεται με βάση τα ίδια κριτήρια, που καθορίζονται στους περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμους του 1998 έως 2021.

(Αρ. Φακ. 15.15.002).

3. Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.

(Αρ. Φακ. 23.01.062.015-2021).

4. Ο περί Εγγραφής Μουσικοθεραπευτών Νόμος του 2010.

(Πρόταση νόμου των κ. Ευθύμιου Δίπλαρου και Σάβιας Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).

(Αρ. Φακ. 23.02.051.044-2010).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση]

Τιμή: €3,50